

ΚΟΡΩΝΙΔΑ ΝΑΞΟΥ

ΛΙΜΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ, ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ & ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ – ΑΝΤΑΙΟΥ 47, 111 46 ΓΑΛΑΤΣΙ, ΤΗΛ. 210-2913369, FAX 210-2917400

ΕΤΟΣ Ε' – ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 38

ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2007

Κωδικός: 6129

Κάποιοι επιμένουν να αγνοούν την ύπαρξη της Κωμιακής Όχι μόνο στον τουριστικό χάρτη, αλλά κι αλλού...

ΠΡΟΣΦΑΤΑ το κρατικό κανάλι της τηλεόρασης παρουσίασε πολύωρο αφιέρωμα στη Βόρεια Νάξο. Αναφέρθηκε σε όλα τα χωριά της Βόρειας και Ορεινής Νάξου και δεν αναφέρθηκε το αφιέρωμα αυτό, ούτε κατ' ελάχιστο, στην Κωμιακή. Δηλαδή οι Έλληνες τηλεθεατές γνώρισαν με τις εκπομπές αυτές ένα μέρος της Ελλάδος, την Βόρεια-Ορεινή Νάξο, χωρίς να γνωρίσουν το στολίδι της περιοχής αυτής, την έδρα παλαιότερα του Δήμου Κορωνίδας, και το πλέον καταπράσινο χωριό της Νάξου, την ιστορική Κωμιακή.

Και αυτό δεν γίνεται για πρώτη φορά. Πριν 2-3 χρόνια, ΤΑ ΝΕΑ είχαν δημοσιεύσει ένθετο αφιέρωμα στη Νάξο και είχαν δημοσιεύσει και το χάρτη της Νάξου, στον οποίο όμως δεν υπήρχε το χωριό μας. Μεταξύ των αναφορών που έκανε η εφημερίδα, ήταν και οι διάφορες διαδρομές που μπορούσε να κάνει ο επισκέπτης της Νάξου. Στις διαδρομές αυτές αναφέρονταν και τέτοιες της βόρειας και ορεινής Νάξου, όπως η διαδρομή Απόλλωνα - Σκαδό - Κόρωνος, αλλά μέσω της... Μέσης, χωρίς να αναφέρεται πουθενά η Κωμιακή. Μάλιστα τότε, ως Πρόεδρος του Συλλόγου, είχα επικοινωνήσει με τον υπεύθυνο αυτού του αφιερώματος της εφημερίδας, στον οποίο διαμαρτυρήθηκα και ο οποίος με παρέπεμψε στους ανθρώπους που δίνουν τις πληροφορίες για τα αφιερώματα αυτά. Του ζήτησα, τέλος, για να αποκατασταθεί το λάθος αυτό, να δημοσιεύσει νέο αφιέρωμα που θα περιελάμβανε όλη την περιφέρεια της Κωμιακής, με πλούσιο υλικό, το οποίο θα προμηθεύαμε εμείς την εφημερίδα, αλλά αρνήθηκε.

Και βέβαια, οι τηλεοράσεις, οι εφημερίδες και τα

Το «κατόρθωμα» των «Νέων», προ διετίας, να μη φαίνεται η Κωμιακή στον χάρτη της Νάξου.

αλλά έντυπα, όταν κά-
νουν αφιερώσεις στη
Νάξο, ζητούν προφα-
νώς πληροφορίες και
υλικό από τοπικούς
φορείς, είτε αυτοί είναι
δήμοι είτε είναι τοπι-
κές υπηρεσίες ή ιδιώ-
τες. Το ερώτημα που
τίθεται είναι, γιατί να
παραλείπουν να στέλ-
νουν υλικό και για την
Κωμιακή; Δεν είναι δυ-
νατόν να μην διαθέ-
τουν. Αλλά κι αυτό να
συμβαίνει, εύκολα
μπορούν να αποκτή-
σουν. Αλλά και υλικό
να μην είχαν, η Κωμια-
κή υπάρχει, γιατί δεν την εμφανίζουν καθόλου; Σε
εστιατόρια στη Χώρα ή και αλλού στη Νάξο, στο τρα-
πεζομάνηλο που στρώνουν με το χάρτη της Νάξου,
δεν υπάρχει και εκεί η Κωμιακή. Αλλά και οι πινακίδες
που δείχνουν πως ένας ταξιδιώτης μπορεί να πάει
από τη Χώρα στην Κωμιακή, λείπουν. Η «Κορωνίδα»
είχε κάνει ειδική αναφορά σ' αυτό το θέμα, αλλά δεν
έχει γίνει καμία σχεδόν βελτίωση.

Ο Δήμος Κορωνίδας ιδρύθηκε το έτος 1835 με το
διάταγμα που δημοσιεύτηκε στο φύλλο 4/26.2.1835
«Περί του σχηματισμού των Δήμων του Νομού Κυ-
κλάδων» και περιελάμβανε την πρωτεύουσα του Νο-
μού, την Κορωνίδα (ή Κωμιακή), με πληθυσμό 560 κα-

τοίκους, και τα χωριά Σκαδό με πληθυσμό 149 κατοί-
κους, Τρικοκίες με πληθυσμό 211 κατοίκους και Κε-
ραμωτή με πληθυσμό 47 κατοίκους. Στη Νάξο τότε,
εκτός από τον Δήμο Κορωνίδας, ιδρύθηκαν και οι Δή-
μοι Νάξου με πρωτεύουσα την πόλη της Νάξου, που
είχε πληθυσμό 2.425 κατοίκους και περιελάμβανε και
τα Αγκίδια, που είχαν πληθυσμό 630 κατοίκους, ο Δή-
μος της Απειρανθίας με πρωτεύουσα την Απειρανθο,
που είχε πληθυσμό 1.130 κατοίκους, και ο Δήμος
Τραγαίας με πρωτεύουσα το Χαλκί, με πληθυσμό 170
κατοίκους, και περιελάμβανε και τα χωριά Κεραμομε-
τόχιο με πληθυσμό 205 κατοίκους, Καλόξυλο με πλη-
θυσμό 306 κατοίκους, Μονή με πληθυσμό 146 κατοί-
κους, Κυνίδαρος με πληθυσμό 221 κατοίκους, Μονί-
τσια με πληθυσμό 67 κατοίκους, Τσουκαλοκουτσο-
χειράδες με πληθυσμό 182 κατοίκους, Ακαδήμοι με
πληθυσμό 117 κατοίκους, Βουρβουριά με πληθυσμό
152 κατοίκους, Δαμαλάς με πληθυσμό 64 κατοίκους.

Πιστεύω ότι, όλοι όσοι αναφέρθηκαν με αφιερώμα-
τα στη Νάξο, είτε εφημερίδες είτε άλλα έντυπα,
έχουν την ηθική υποχρέωση, **για να μην πλαστογρα-
φείται** η παρουσία της Κωμιακής και η ιστορία της, να
κάνουν ένα ειδικό αφιέρωμα σ' αυτήν, για να μάθει ο
κόσμος το κεφαλοχώρι αυτό της βόρειας και ορεινής
Νάξου, τα ήθη και τα έθιμά της, τους θρύλους και τις
παραδόσεις της, το κέφι και τα γλέντια των ανθρω-
πων της Κωμιακής, τις καταγάλανες παραλίες της, τα
απίθανα συνεπαρτά της που ζωντανεύουν μια άλλη
εποχή, τα πάμπολλα πανηγύρια που γίνονται όλο το
έτος και σίγουρα θα διασκεδάσει με κάποια από τις
πάμπολλες ιστορίες που θα του διηγηθούν.

A.B.G.

Εντυπωσίασε η συμμετοχή του Συλλόγου Κορωνίδας στο Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών στο Γαλάτσι

- Η επιτυχημένη συνεργασία των Ναξιωτικών συλλόγων έχει γίνει πλέον θεσμός
- Να τους περιμένουμε και στην ορεινή Νάξο το καλοκαίρι;

Γράφει η **Κατερίνα Καραμπίνη**
Φοιτήτρια του Ε.Μ. Πολυτεχνείου

Ο Δήμος Γαλατσίου, στα πλαίσια των καλοκαιρινών του εκδηλώσε-
ων, διοργάνωσε ένα φεστιβάλ για τους πολιτιστικούς συλλόγους της περιοχής. Πραγματοποιήθηκε στο Άλσος Βεΐκου από τις 15 έως τις 17 Ιουνίου και κατά τη διάρκειά του οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να διασκεδάσουν σε τρία παραδοσιακά γλέντια, με τραγούδια από δια-
φορετικές περιοχές της Ελλάδας. Κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ λει-
τούργησε έκθεση λαϊκής τέχνης στο πέτρινο εκθεσιακό κέντρο, στην κεν-
τρική είσοδο του άλσους, με περί-
πτερα από όλους τους συλλόγους, οι οποίοι βοήθησαν ώστε να πάρει σάρκα και οστά η εκδήλωση αυτή.

Ο Σύλλογός μας δεν μπορούσε να λείπει από μια τέτοια διοργάνωση και συμμετείχε με όλο του το δυνα-
μικό. Από την Παρασκευή λειτουργούσε στον εκθεσιακό χώρο δικό του περίπτερο, στολισμένο με υ-
φαντά από το συνεταιρισμό του χωριού, τα οποία οι επισκέπτες μπορούσαν να αγοράσουν, ενώ το διάκοσμο συμπλήρωναν φωτο-
γραφίες και αντικείμενα της Κω-

μιακής. Τα τραγούδια του χωριού ακούγονταν ασταμάτητα, δίνο-
ντας κέφι στην καυτή, λόγω ζέ-
στης, ατμόσφαιρα.

Πλήθος κόσμου επισκέφτηκε το κωμιακίτικο περίπτερο, το οποίο ήταν πάντα πλαισιωμένο από φί-
λους και μέλη του Συλλόγου, και εί-
χαν τη δυνατότητα να γευθούν τα άφθονα κεράσματα που προσφέ-
ρονταν. Όλοι οι επισκέπτες δοκί-
μασαν το τυρί και το ψωμί, το κρασί και τη ρακή της Κωμιακής.

Το Σάββατο 16 Ιουνίου η ατμό-

σφαιρα είχε κάτι από την αλμύρα της θάλασσας, αφού η βραδιά ή-
ταν αφιερωμένη στους Ναξιωτι-
κούς Συλλόγους που συμμετείχαν στο φεστιβάλ. Η οργάνωση της ή-
ταν και πάλι αποτέλεσμα ομαδι-
κής προσπάθειας των συλλόγων. Οι παρευρισκόμενοι απόλαυσαν πλούσιο φαγητό, άφθονο ναξιωτι-
κο κρασί και φυσικά γλέντησαν με τους ήχους του βιολιού και του λα-
ούτου.

Μετά από σύντομο χαιρετισμό
☞ **Συνέχεια στη σελίδα 4**

Στις 10 Αυγούστου στην Κωμιακή
ο Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου
όπως κάθε χρόνο
...σκονδερεύει και το χωριό
γλέντια και ξεφαρτώνει.

Οι Κωμιακίτες, ιτόπιοι και ξερικοί, όπου γης,
με τους φίλους τους θα ανταποκριθούν
με φαγατισμό στο κάλεσμα και θα δώσουν
το παρών, λέγοντας ένα μεγάλο «να»
στις σπονδαίες προοπτικές
και μεγαλεπήβολους στόχους του Συλλόγου.

Διαβάστε στην 3η σελίδα

Το καλοκαίρι του χωριού είναι στην πόρτα μας

Η γλυκειά προσμονή φέρνει στη σκέψη μας παιδικές
αναμνήσεις γεμάτες νοσταλγία και... μωσχοβολιά
σκολειού!
(Γράφει η δασκάλα Βέτα Βιτζηλαίου)

απολιτισμός & ιστορία & γεωγραφία

Γράφει η **Σοφία Αλιμπέρτη-Κορρέ**

ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Η Κωμιακή, οι χοροί της και τα τραγούδια της

ΔΕΝ ΘΑ ΗΤΑΝ ολοκληρωμένη η αναφορά στη μουσική παράδοση του χωριού μας, αν περιόριζα το θέμα μόνο στα μουσικά όργανα και στους μουσικούς. Για να το τελειώσω πρέπει να αναφερθώ και στους χορούς και στα τραγούδια μας. Και αξίζει να το κάνω επειδή και τα δύο είναι αξιόλογα. Ο χορός και το τραγούδι μαζί με τα έθιμα, τους θρύλους και τις παραδόσεις του χωριού μας, ορίζουν την καταγωγή μας, τις ρίζες μας και την ταυτότητά μας.

Σε όλη τη Νάξο υπάρχουν, εκτός από τους χορευτικούς σκοπούς, και ακριτικά τραγούδια που λέγονται «Λυερές» επειδή στα περισσότερα περιλαμβάνονταν και μια «Λυερή». Ήταν τραγούδια αφηγηματικά αρκετά μεγάλης διάρκειας, σε αργό ρυθμό και τα τραγουδούσαν οι γιγαγίδες. Τώρα πια ελάχιστα από αυτά σώζονται.

Υπήρχαν όμως και τα τραγούδια τα χορευτικά, από άλλα νησιά, ακόμα και στεριανά, που τα έφεραν στον τόπο μας οι οργανοπαίκτες, όταν πήγαιναν στην Αθήνα να δουλέψουν.

Και τώρα ας πάμε και στο ζήτημα που μας ενδιαφέρει. Στα τραγούδια και στους χορούς του χωριού μας. Όπως ο' όλα τα χωριά της Νάξου, έτσι και στην Κωμιακή, χορεύονταν οι γνωστοί χοροί: **Συρτό, μπάλο, βλάχα καί καλαμαπιανό.**

Στα παλιότερα χρόνια πιστεύαμε πως η βλάχα ήταν σε όλα τα χωριά ίδια. Όμως όχι. Πολύ αργότερα διαπιστώσαμε, ότι υπήρχαν διαφορές από χωριό σε χωριό. Η εξήγηση γι' αυτές τις παραλλαγές είναι πολύ απλή. Η βλάχα εκείνη την εποχή ήταν αστηρά αποκριάτικος χορός. Ήταν αυτό που λέμε σήμερα «ταμπού». Δεν χορευόταν ποτέ τον υπόλοιπο χρόνο. Και επειδή δεν υπήρχαν γρήγορα μέσα μεταφοράς μεταξύ των χωριών εκείνη την εποχή, εκτός από τα βραδυπορούντα μουλάρια και γαϊδούρια, η επικοινωνία μας με τους ξενοχωρίτες, περιοριζόταν στα πανηγύρια του καλοκαιριού. Γι' αυτό λοιπόν δεν ξέραμε ούτε εμείς ούτε εκείνοι για τις διαφορές που είχε η δική μας βλάχα από τη δική τους. Οι διαφορές όμως αυτές μπορούμε να πούμε πως είναι θετικές, επειδή δημιουργούν πολυμορφία και είναι ευχάριστες ως θέαμα και ως άκουσμα. Ίσως βοηθούν την παράδοση να πάει ένα βήμα πιο μπροστά και να μη μένει μουσικό είδος.

Η βλάχα της Κωμιακής έχει δική της μελωδία (Μπροβάλετε στα δώματα) και θεωρείται η παλαιότερη. Εκτός όμως από τη δική μας βλάχα έχουμε και δύο ξεχωρι-

Ο βιτζηλαιαδίστικος χορός με διαχρονική αξία.

στους χορούς. Τα κοτσάκια (στιχάκια αυτοσχεδιασμού) χορεύονται σε όλη τη Νάξο, με διαφορετικό χρονικό μέτρο, με άλλα βήματα και με άλλες μελωδίες. Στο χωριό μας ήταν τραγουδιστός χορός, χορευόταν τα βράδια στα σπίτια και αν τύχαινε να έχει οργανική συνοδεία, ήταν από την τσαμπούνια και το ντουμπάκι. Στα άλλα χωριά ήταν άγνωστος.

Και τώρα ας πούμε για τον Βιτζηλαιαδίστικο. Ο χορός αυτός είναι αντρικός, λεβέντικος και, όπως

έλεγαν οι παλαιοί, πολεμικός. Χορευόταν κυκλικά από καλούς χορευτές, με απόλυτο συγχρονισμό. Ευτυχώς καταφέραμε να τον διατηρήσουμε και όταν τον χορεύουν οι νέοι μας με τις παραδοσιακές φορεσιές, είναι χάρμα οφθαλμών. Ανήκει στην οικογένεια των Βιτζηλαίων και μάλιστα λένε οι συγχωριανοί μας πειρακτικά ότι οι Βιτζηλαιάδες ήταν τόσο ιδιότροποι, που δεν έβρισκαν τη βολή τους με τους άλλους χορούς και έφτιαξαν δικό τους. Αλλά καιρός είναι να πά-

ψω να σας ζαλίζω με το τραγούδι και το χορό, που από όπου και να κατάγονται, όποιες παραλλαγές κι αν έχουν, δεν παύουν να είναι ο κυριότερος τρόπος έκφρασης του ανθρώπου. Με το τραγούδι εκδηλώνει όλα τα συναισθήματα που κρύβει στην ψυχή του: Τη χαρά της αγάπης, τον πόνο για το χωρισμό, ακόμη και την απώλεια αγαπημένων προσώπων (μοιρολόι). Και πάλι με το τραγούδι νανούριζαν οι μανάδες τα παιδιά στην κούνια. Άλλες εποχές βεβαίως, γιατί τώρα τα νταντεύει η τηλεόραση.

Για το χορό τι μπορούμε να πούμε; Νομίζω πως δεν χρειάζεται να αναλύσουμε τίποτα. Τα λέει όλα το σώμα με τις κινήσεις του. Από την αρχαιότητα έως σήμερα, ο άνθρωπος δεν χόρευε μόνο για να διασκεδάσει αλλά και για να επικοινωνεί με τις δυνάμεις της φύσης, μέσω των τελετουργικών χορών στα διάφορα παγανιστικά δρώμενα, το Θεό για καλή σοδειά, ακόμη και υγεία γι' αυτόν και την οικογένειά του.

Με την έκφραση των κινήσεών του, ο άνθρωπος πάντοτε λέει μύρια όσα δυσκολεύεται να πει με λόγια. Να θυμηθούμε τον ήρωα του Καζαντζάκη στο Ζορμπά που είπε στο συνομιλήτή του: Δεν μπορώ να σου το πω, αλλά θα σου το χορέψω.

Τελειώνοντας κι αυτό το σημείωμα, σας χαιρετώ και σας εύχομαι καλές διακοπές.

Ιστορική αναδρομή

Μέρος 10^ο

Επιμέλεια: Βασίλης Αλιμπέρτης, Δικηγόρος

e-mail: alimpertis@ath.forthnet.gr

✓ **Συνεδρίαση 136/25-6-1933**
Κυριακή
Προεδρία Ιωάν. Λεγάκη

Παρόντες: Ιωάννης Λεγάκης, Ανδρέας Κυπριάδης, Γεώργιος Σίμος, Αντώνιος Χωριανόπουλος, Κ. Κορρές, Ιωάννης Βιτζηλαίος, Στυλ. Βιτζηλαίος.

Θέμα 1ο: Διενέργεια εράνου για το υδραγωγείο του Απόλλωνα. Ο συντονισμός αυτός ανετέθη στον Κ. Κορρέ.

Θέμα 2ο: Απεφασίσθη να έλθει σε συνεννόηση ο Σύλλογος με άλλα Δ.Σ. νησιών της ανατολικής άκρας γραμμής και να ενεργήσουν από κοινού για την πύκνωση των δρομολογίων

των πλοίων, ιδίως τους θερινούς μήνες.

Θέμα 3ο: Απεφασίσθη να σταλεί έγγραφο αρμοδίων για τον φόρο εισαγωγής και εξαγωγής όρμου Απόλλωνα, να μην καταδυναστεύουν τους επιβάτες, πράγμα που εμποδίζει τελείως τους κατοίκους, κυρίως της Κορώνου και του Σκαδού, να ταξιδεύουν διά του όρμου Απόλλωνα.

Θέμα 4ο: Απεφασίσθη να αποσταλεί ευχαριστήριος επιστολή στον υποψήφιο δήμαρχο Αθηναίων Κων. Κοτζιά, διότι συμπεριέλαβε στο ψηφοδέλτιό του τον συμπολίτη μας Π. Βάσιλα.

Θέμα 5ο: Κατά πρόταση του Κ. Κορρέ, ανετέθη στον Ι. Λεγάκη, να

στείλει έγγραφο προς όλα τα μέλη του συμβουλίου, ότι θα εφαρμοστεί το άρθρο 8 του καταστατικού και θα διαγράφεται οποιο μέλος του Δ.Σ. απουσιάζει αδικαιολόγητα για τρεις συνεδριάσεις.

Θέμα 6ο: Εγκρίνεται πίστωση 500 δρχ. για την αγορά γραφικής ύλης.

✓ **Συνεδρίαση 137/4-9-1933**
Προεδρία Ιωάν. Λεγάκη

Παρόντες: Ιωάν. Λεγάκης, Ανδρ. Κυπριάδης, Κων. Κορρές, Γεώργ. Σίμος, Ιωάν. Βιτζηλαίος, Στυλ. Βιτζηλαίος, Ιωάν. Χατζόπουλος, Δ. Φιλιππουπολίτης.

Θέμα 1ο: Απεφασίσθη να τελεστεί αρχιερατική λειτουργία στον Άγιο Λουκά για την εορτή του Συλλόγου. Εγκρίνεται ποσόν 1.000 δρχ. για τα έξοδα.

✓ **Συνεδρίαση 138/12-9-1933**
Δευτέρα
Προεδρία Ιωάν. Λεγάκη

Παρόντες: Ιωάν. Λεγάκης, Ανδρ. Κυπριάδης, Κων. Κορρές, Γεώργ. Σίμος, Ιωάν. Βιτζηλαίος, Στυλ. Βιτζηλαίος, Δ. Φιλιππουπολίτης, Ι. Πιτταράς.

Εγκρίνεται η πληρωμή στον ταμία Ιωάν. Βιτζηλαίο του ποσού των 398 δρχ. που πλήρωσε για τα έξοδα της εορτής του Συλλόγου.

Εγκρίνεται μετά από πρόταση του Προέδρου και η δαπάνη 510 δρχ. που κατεβλήθησαν για την δεξίωση των μελών του Συλλόγου.

Ο Πρόεδρος Ιωάν. Λεγάκης υποβάλλει την παραίτησή του, το δε Δ.Σ.

επιφυλάσσεται να αποφασίσει επί αυτής.

✓ **Συνεδρίαση 139/22-10-1933**
Προεδρία Ανδρ. Κυπριάδου

Παρόντες: Ανδρ. Κυπριάδης, Κων. Κορρές, Στέφ. Καραμπίνης, Ιω. Βιτζηλαίος, Γεώργ. Σίμος, Ιωάν. Πιτταράς, Δ. Φιλιππουπολίτης, Κων. Βούλγαρης (α' αναπληρωματικός), Στυλ. Βιτζηλαίος, Ιωάν. Χατζόπουλος, Ιωάν. Χωριανόπουλος.

Θέμα 1ο: Λόγω της εμμονής του, γίνεται αποδεκτή η παραίτηση του Προέδρου Ιωάν. Λεγάκη.

Ο Κ. Κορρές δηλώνει ότι ανακαλεί την παραίτησή του.

Ο Γραμματέας Γ. Σίμος υποβάλλει την παραίτησή του λόγω ασχολιών του.

Στη συνεδρίαση προσήλθε και ο Ιωάν. Χωριανόπουλος, β' αναπληρωματικός, αντί του Αντ. Χωριανόπουλου, ο οποίος απουσίασε επί τρεις συνεδριάσεις και ετέθη εκτός Δ.Σ.

Θέμα 2ο: Εκλογή Προεδρείου: Πρόεδρος ο Ανδρέας Κυπριάδης με 7 ψήφους, Αντιπρόεδρος ο Στ. Καραμπίνης με 5 ψήφους, Γραμματέας ο Κ. Βούλγαρης με 9 ψήφους και Ταμίας ο Ιωάν. Βιτζηλαίος.

Θέμα 3ο: Εγκρίνεται δαπάνη 200 δρχ. για έξοδα ενός σταυρού για τον θάνατο του Γ. Αγγελή.

Θέμα 3ο: Ο Κ. Κορρές προτείνει ο Σύλλογος να εκφράσει θερμές ευχαριστίες προς τον Εμμ. Κορρέ και Γκούφα, διότι με δικές των ενέργειες πέτυχαν την ίδρυση τηλεγραφείου Γ'

τάξεως στην Κωμιακή. Το Δ.Σ. ομόφωνα αποδέχεται την πρόταση αυτή και εντέλλεται ο Γραμματέας να συντάξει την επιστολή αυτή.

✓ **Συνεδρίαση 140/17-11-1933**
Προεδρία Ανδρ. Κυπριάδου

Παρόντες: Ανδρ. Κυπριάδης, Ιωάν. Χατζόπουλος, Στέφ. Καραμπίνης, Ιωάν. Βιτζηλαίος, Κ. Βούλγαρης.

Ελλείψει απαρτίας αναβάλλεται η συνεδρίαση.

✓ **Συνεδρίαση 141/26-11-1933**
Προεδρία Α. Κυπριάδου

Παρόντες: Α. Κυπριάδης, Ιωάν. Χατζόπουλος, Ιωάν. Χωριανόπουλος, Δημ. Φιλιππουπολίτης, Ιωάν. Βιτζηλαίος, Κων. Βούλγαρης, Στέφ. Καραμπίνης, Κ.Γ. Κορρές.

Θέμα 1ο: Υδραγωγείο Απόλλωνα. Ανακοινώνεται το υπ' αριθμ. 443/29-10-1933 έγγραφο της Κοινότητας Κορωνίδος και σχετικό με αυτό έγγραφο της Νομαρχίας, από τα οποία αποδεικνύεται ότι εγκρίθηκε η κατασκευή του υδραγωγείου. Απεφασίσθη να σταλεί έγγραφο στην Κοινότητα Κορωνίδας να ενεργήσει για την άδεια ατέλειας. Επίσης να ζητηθούν προσφορές από εισαγωγείς σιδηρικών για την επίτευξη καλύτερης τιμής.

Θέμα 2ο: Ανακοινώνεται έγγραφο του Συνδέσμου Ιερά Δήλος, με το οποίο προσκαλείται το Δ.Σ. του Συλλόγου να παραστεί την 10-12-1933 στο μνημόσυνο που θα τελεστεί υπέρ των πεσόντων στους πολέμους Κυκλαδίων. Απεφασίσθη να παραστεί το Δ.Σ. να καταθέσει στεφάνι και να φέρει τη σημαία του Συλλόγου.

Θέμα 3ο: Ο Κ. Κορρές προτείνει να γίνει λαχειοφόρος εορτή υπέρ των άπορων συμπολιτών μας. Απεφασίσθη να γίνει αυτή η εορτή, αλλά να συζητηθεί σε προσεχή συνεδρίαση.

ΚΟΡΩΝΙΔΑ ΝΑΞΟΥ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδρυτής-Ιδιοκτήτης: **Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου**

Ανταίου 47, 111 46 Γαλάτσι, τηλ. 210-2913369, fax 210-2917400

Εκδότης και Διευθυντής Σύνταξης: **Παναγιώτης Εμμ. Λιανής**
e-mail: panlianis@yahoo.gr

Διευθύνεται από **Συντακτική Επιτροπή**

Τα ενοπόγραφα κείμενα εκφράζουν το συντάκτη

Ο Σύλλογος, με τον ορισμό του ως άνω υπευθύνου, εγγυάται την εξασφάλιση του δικαιώματος έκφρασης γνώμης σύμφωνα με τους νόμους και τη δημοσιογραφική δεοντολογία. Ο Σύλλογος εκφράζεται μόνο με την υπογραφή των καταστατικών του οργάνων.

Ετήσια συνδρομή:

Ιδιώτες ευρώ 15

ΟΤΑ, Τράπεζες, Εταιρείες, ΝΠΔΔ ευρώ 25

Φωτοστοιχειοθεσία-Εκτύπωση: **Ευθύμιος Α. Κυριάκος**

Ερεσσού 47-51, 106 81 Αθήνα, τηλ. 210-3821173, Fax 210-3821030

e-mail: efkyriakos@hotmail.com

Γράφει
η **Βέτα Βιτζηλαίου**
Δασκάλα, Διευθύντρια
Α' Τοσσίσειου Δημοτικού
Σχολείου Εκάλης

Πριν λίγες ημέρες αποχαιρέ-
πισα τους 397 μαθητές/
τριες του σχολείου μου, δίνοντας
μαζί με τις ευχές και τις συμβου-
λές μου και ένα μικρό δωράκι α-
γάπης στους μαθητές/τριες Α' και
της Στ' τάξης.

Το δωράκι που πήραν τα πρωτά-
κια είναι διαφορετικό και είμαι σί-
γουρη ότι θα σας συγκινήσει και
θα αναμοχλεύσει και τις δικές σας
μαθητικές αναμνήσεις... Τους χά-
ρισσα το βιβλίο που οι δάσκαλοι και
οι γονείς είχαν στην Α' Δημοτικού:
«Το αλφαβητάριο» του Γιαννέλη-
Σακκά, με εικονογράφηση του
σπουδαίου ζωγράφου Κ. Γραμμα-
τόπουλου, με την Άννα, το Μίμη,
την Έλλη, τη Λόλα και όλη την οι-

κογένεια, που συντρόφευσε τα
πρώτα βήματα στο σχολείο πολ-
λών γενιών.

Το πρώτο μας βιβλίο τελειώνει
στη διακοσιοστή πρώτη σελίδα με
το μάθημα «Οι εξετάσεις» και δίνει
πληροφορίες για την εποχή από
το 1954 μέχρι τα μέσα του '70 του
τρόπου που γίνονταν οι εξετάσεις
εκείνης της περιόδου.

Δεν σας κρύβω ότι και ο δικός
μου νους τις ημέρες αυτές στις ε-
ξετάσεις στο Δημοτικό Σχολείο
Κορωνίδας στέκεται τότε που οι
γυμναστικές επιδείξεις, η μοναδι-
κή πολιτιστική εκδήλωση του κα-
λοκαιριού, γινόταν στην αυλή του
σχολείου και ήταν μια απλή χα-
ρούμενη και κεφάτη μέρα, που ό-
χι μόνο σηματοδοτούσε το καλο-
καίρι μας, αλλά ήταν γεγονός
σπουδαίο για την κοινωνία και τη
ζωή του χωριού, αφού δεν υπήρ-

Το καλοκαίρι του χωριού είναι στην πόρτα μας

*Η γλυκιά προσμονή φέρνει στη σκέψη μας παιδικές
αναμνήσεις γεμάτες νοσταλγία και... μωσχοβολιά σχολείου!*

ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Πέρασε ένας χρόνος.
Τήν Κυριακή είναι οι εξετάσεις.
"Όλα τὰ παιδιά έτοιμάζονται.
"Αλλά θά πούν ποιήματα,
καί άλλα θά τραγουδήσουν.

Πολλά παιδιά έτοιμάζουν έργα.
Θά τὰ βάλουν στην έκθεσή τους.
"Ο Μίμης έτοιμάσε ένα καράβι.
"Η Άννα ζωγράφισε
τό κτήμα του θείου.

"Όταν ήρθε ή Κυριακή,
έγινε ή μεγάλη γιορτή
καί όλοι ήταν χαρούμενοι.
Τά παιδιά θά προβιβάζονταν,
θά πήγαιναν στην παραπάνω τάξη
καί γι' αυτό τὰ καμάρωναν όλοι.

Το αλφαβητάρι, πηγή έμπνευσης και νοσταλγίας.

χε άνθρωπος που να μην παρακο-
λουθήσει τη γιορτή του σχολείου
και να μην σχολιάσει το γεγονός.

**Αξίζει να καταγραφούν εμπει-
ρίες και στιγμιότυπα από εκείνες
τις ημέρες, γιατί η ζωντάνια, η
παιδική αφέλεια και ο αυθορμητι-
σμός που κρύβουν συγκινούν α-
κόμα και σήμερα.** Μερικοί μαθη-
τές αποδείχτηκαν και σπουδαίοι
στο ρόλο τους, αποτύπωσαν το
ρωμαίικο χιούμορ και τις ελληνό-
τροπες ατάκες με τρόπο μοναδικό.

Εδώ θα ήθελα να σας θυμίσω το
ρόλο ενός κομπογιαννίτη γιατρού
που υποδόθηκε καταπληκτικά ο
Γιάννης ο Κορρές (του Βαγγελονι-
κόλα) και έτυχε σαν μαθήτρια Γυ-
μνασίου να τον παρακολουθήσω.
Κάθε διάγνωσή του τελείωνε με
τον βαρύγδουπο και ακαταλαβί-
στικο όρο «Ντουμπαραούν και
ντουμπαραούν ρουν και ρουν και
τσουτσουρούν», που με σοβαρό
ύφος απέδιδε ο Γιάννης και προ-
καλούσε γέλια ατέλειωτα.

Αλλά και το ποίημα που είχε ο α-

δερφός μου, ο Αντώνης, τη μέρα
των εξετάσεων καθρέφτιζε μια
πραγματική κατάσταση που βίω-
νε το σπίτι μας. Τίτλος του: «Εμει-
να στην ίδια τάξη», και ο Αντώνης
να αρνείται πεισματικά να το μά-
θει, αφού εκείνος δεν «απόμεινε».

σουν στους άτυχους του «παρα
λίγο...» έπρεπε κάτι να σκεφτείς
και τα κοπελικά του σχολείου ήταν
σ' αυτό πολύ ευρυματικό.

«Μια μέρα στη στέρνα του Γκισι-
μέ έπαιζαν ο Γιάννης ο Λυερός
(του Λυερονικηφόρου) και ο Αντώ-

Οι μαθήτριες της Ε' Δημοτικού χορεύουν με τη δασκάλα τους Δέσποινα Μαστρογιαννοπούλου (1970-71).

Όλη την ημέρα η μάνα μου να
«πολεμά» να του το μάθει, μα εκεί-
νος έφευγε, να το 'χει μάθει μέχρι
και η γιαγιά μου και εκείνος δεν ή-
θελε ούτε να το διαβάσει, ώσπου
ένα βράδυ στον ύπνο του άρχισε:
«Εμεινα στην ίδια τάξη
τι κακό τι κακό...
κι η μανούλα μου θα πάθει
νευρικό παροξυσμό».

Στις εξετάσεις βέβαια ο Αντώ-
νης το 'πε κοιτάζοντας το Μαυρο-
μάρι ψηλά, σήμερα γελάει όταν
του το θυμίζουμε και δε ζει το
καρδιοχτύπι των ημερών.

Το θεατρικό μέρος δεν ήταν το
μόνο των εξετάσεων, υπήρχαν τα
τραγούδια, τα αθλήματα και οι χο-
ροί που πλαισίωναν το γεγονός, ό-
λα υπέροχα διασκεδάζαν και ψυ-
χαγωγούσαν την τοπική κοινωνία.

Βέβαια υπήρχε και η ερώτηση
των ημερών ευθύτατη, καθαρή,
χωρίς περιθώρια εξηγήσεων...
«Μα προβιβάστηκες;... με πόσο;».
Αν μεν ήσουν στους τυχερούς, κό-
μπαζες για το βαθμό σου... αν ή-

νης, ο αδερφός μου, περνά από ε-
κεί μια καλοσυνάτη γερόντισσα
και ρωτά τα κοπελάκια με πόσο
προβιβαστήκανε και η απάντηση,
όπως και η ερώτηση, άμεση, κα-
θαρή και... «ειλικρινής». «Εγώ και
ο Γιάννης βγάλαμε δέκα». Οι ευ-
χές και τα παϊνέματα περίσσεψαν
για τη γερόντισσα, που δεν ήξε-
ρε να κάνει επιλεκτική πρόσθεση:
5+5=10.

Οι συνθήκες της εποχής μας ά-
φησαν πολλά τέτοια γεγονότα, αλ-

λά και άλλα σημαντικότερα και σο-
βαρότερα, να περάσουν απαρα-
τήρητα, γεγονότα που όχι απλώς
αξίζει και είναι ανάγκη να τονι-
στούν αλλά και να καταγραφούν.
Παλαιότερα στην εφημερίδα μας
είχε επισημανθεί αυτό από το Βα-
σίλη Φραγκουλόπουλο, να κατα-
γραφούν οι εμπειρίες των δασκά-
λων που πέρασαν όλα τα χρόνια
από το Δημοτικό Σχολείο Κωμια-
κής, «διασκευάζοντας» μάλιστα
τον τίτλο του βιβλίου του Ιωάν.
Κονδυλάκη «Όταν ήμουν δάσκα-
λος ...στην Κωμιακή της Νάξου».
Αυτή η ιδέα είναι σίγουρα σπου-
δαία, αλλά δεν ξέρω πώς μπορεί
να εφαρμοστεί και ποιος θα ανα-
λάμβανε το σπουδαίο αυτό εγχεί-
ρημα, γιατί ένα μέρος των αναμνή-
σεών μας συνδέεται με τους δα-
σκάλους που με θέληση, υπομονή
και πραγματικό ενδιαφέρον δούλε-
ψαν ακούραστα και με σεβασμό
για το έργο τους.

Στο πλαίσιο του παραπάνω
προβληματισμού και φυλλομε-
τρώντας την εφημερίδα «Το θρα-
νίο μας», που εκδίδουν πέντε μα-
θητές του Δημοτικού Σχολείου Α-
πόλλωνα Νάξου, αφού τους συγ-
χαρώ για την προσπάθειά τους,
να προτείνω στους δασκάλους και
μαθητές των Δημοτικών Σχολείων
Κωμιακής και Απόλλωνας, στο
πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης να
υλοποιήσουν, **ένα σχέδιο εργα-
σίας σχετικό με την ιστορία του
Σχολείου μας. Το υλικό είναι
πλούσιο αφού ο β' και ο γ' τόμος
του βιβλίου «Κωμιακή» (επιμέ-
λεια Ν. Λεβογιάννη) έχει πολλά
στοιχεία, αλλά και όλοι γύρω
τους έχουν να τους αφηγηθούν
κάτι ξεχωριστό από το μάθημα,
την εκδρομή, τις γιορτές, τις εξε-
τάσεις και γενικά τη σχολική ζωή
και δράση.**

Το καλοκαίρι του χωριού είναι
στην πόρτα μας και η γλυκιά προ-
σμονή με οδήγησε να φέρω στη
σκέψη σας παιδικές αναμνήσεις
που μας γεμίζουν νοσταλγία και
αγάπη για τα μαθητικά μας χρό-
νια.

Εύχομαι λοιπόν **καλό καλοκαίρι**
και πάντα η ζωή μας να έχει τη
γλυκιά προσμονή και την ανακού-
φιση του τέλους μιας σχολικής
χρονιάς.

Αυτό το παιχνίδι τα Κωμιακικάκια το τροποποίησαν και το... αναβάθμισαν σε «μακριά γαϊδούρα».

ΜΑΝΘΟΣ ΣΤΕΡΓΙΩΤΗΣ

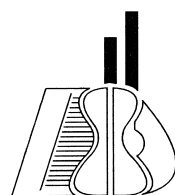
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ - VIDEO

Καραϊσκάκη 9, Γαλάτσι, Τ.Κ. 111 46
τηλ. 210-2919706, fax 210-2914957, κιν. 6972-836293

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΙΤΖΗΛΑΙΟΣ**

**Επισκευές - Κατασκευές
Εμπόριο Μουσικών Οργάνων
Ανταλλακτικά - Αξεσουάρ**

**Καποδιστρίου 20, Γαλάτσι
Τηλ. 210-2135995, Κιν. 6937-808488**

Εντυπωσίασε η συμμετοχή του Συλλόγου Κορωνίδας στο Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών στο Γαλάτσι

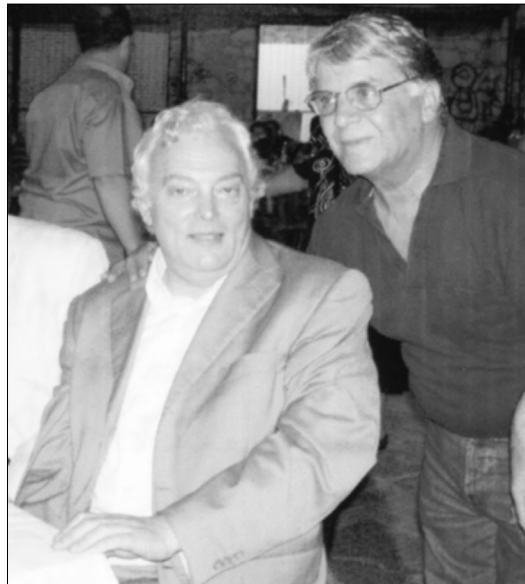
☞ **Συνέχεια από τη σελ. 1**

του προέδρου του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Γαλατσίου κ. Μπούρα, της αντιπροέδρου κ. Αλιμπέρτη, του δημάρχου Γαλατσίου κ. Τσίρου και του δημάρχου Δρυμαλίας κ. Μπαρδάνη, ανακοινώθηκε η πρόθεση αδελφοποίησης των δύο δήμων.

Το σήμα της εκκίνησης για να ξεκινήσει το γλέντι έδωσε το χορευτικό του Συλλόγου μας, το οποίο ενθουσίασε τους θεατές και καταχειροκροτήθηκε. Παρουσιάστηκαν όλοι οι γνωστοί χοροί του χωριού – συρτός, μπάλλος, βλάχα και βιτζηλαιαδίστικος – ενώ για πρώτη φορά χορεύτηκαν τα ξεχασμένα από τους παλιούς και άγνωστα στους νέους κοτσάκια. Στη συνέχεια εμφανίστηκε το χορευτικό του Συλλόγου των Κορωνιδιτών και αμέσως μετά αυτό των Κυνιδαριωτών συνοδευόμενο από το Βαγγέλη Κονιτόπουλο και το συγκρότημα του.

Τα θερμότερα συγχαρητήρια αξίζουν πρώτα απ' όλα στους δύο μουσικούς που συνόδευαν τα χο-

Εξηναβελονοδημήτρη), Σοφία Ανδρίτσου (εγγονή του Μπακιροστελιανού), Μαριλένα Ιωάν. Κορρέ (νύφη της Σοφίας του Αλιμπερταγουστή), Κατερίνα Μυλωνά του Εμμανουήλ, Μαργαρίτα Στάμου (εγγονή του Βασίλη του Νικολάκη), Μαρία Παρτσινεβέλου (εγγονή του Τζήμα) και Κατερίνα Καραμπίνη του Πέτρου, οι οποίοι αποτελούν τη βάση ώστε να φτιαχτεί μια χορευτική ομάδα αντάξια της ιστορίας του Συλλόγου και της παράδοσης του χωριού. Όλοι τους διαθέτουν μέρος από τον ελεύθερο χρόνο τους, που είναι τόσο δυσεύρετος στις μέρες μας, για να βρεθούν κοντά στο Σύλλογο. Σε κάθε τους εμφάνιση καταθέτουν και κάτι από την ψυχή τους και γι' αυτό το στοιχείο που κάνει το χορευ-

Ο Δήμαρχος Δρυμαλίας Γιάννης Μπαρδάνης και ο Πρόεδρος του Συλλόγου Κορωνίδας Νίκος Χωριανόπουλος.

θρώπων. Από τη δύσκολη θέση κλήθηκαν να βγάλουν το Σύλλογο φίλοι του, που μπορεί να μην είναι από το χωριό, χορεύουν όμως με τον κωμιακτικό τρόπο. Πάντα πρώτη στο κάλεσμα ανταποκρίνεται η Μαρία Δανιήλ, που η μικρασιατική καταγωγή της δικαιολογεί την εξοικίωσή της με τα δικά μας ακούσματα.

Ο Σύλλογος όμως φέτος είχε την τύχη να κάνει τρεις καινούργιους φίλους. Ήταν καποιο βράδυ του χειμώνα που πέρασε, όταν η υπεύθυνη και ψυχή του χορευτικού μας, η κ. Σοφία Αλιμπέρτη Κορρέ – η οποία αθόρυβα πάντα κάνει σημαντικές προσπάθειες για τη διάδοση των πολιτιστικών στοιχείων του χωριού – βρέθηκε στον Άλιμο για να δείξει τους χορούς της Κωμιακής στην ομάδα του δήμου. Οι άνθρωποι αυτοί αγάπησαν πολύ τους χορούς μας. Τους έχουν ήδη παρουσιάσει σε δικές τους εκδηλώσεις, κάνοντας γνωστή σε ευρύ κοινό τη μουσικοχορευτική μας παράδοση, και με προθυμία δέχτηκαν να βοηθήσουν και το δικό μας χορευτικό. Έτσι στην ομάδα εντάχθηκαν ο χοροδιδάσκαλος Δημήτρης Αθανασίου, ο Βασίλης Γκούμας και ο Γρηγόρης Κριτσοτάκης, που εσυρε το χορό στα κοτσάκια σαν Κωμιακίτης. Αξίζει να τους πούμε για μια ακόμα φορά ένα μεγάλο ευχαριστώ γι' αυτή τους την προσφορά.

Μια εβδομάδα αργότερα διοργανώθηκε από το δήμο το καθιερωμένο πλέον φεστιβάλ παραδοσιακών χορών.

Πραγματοποιήθηκε στις 22, 23 και 24 Ιουνίου στο θέατρο του Άλσους Βεΐκου. Το χορευτικό του Συλλόγου, αψηφώντας τον καύσωνα, εμφανίστηκε τη δεύτερη μέρα, όπου άφησε και πάλι τις καλύτερες εντυπώσεις. Στην εκδήλωση αυτή δύο από τις χορεύτριές μας δεν μπόρεσαν να πάρουν μέρος, οπότε κλήθηκαν να τις αντικαταστήσουν επάξια η Λένα Μανιά και η Δέσποινα Αθανασίου από τον Άλιμο, τις οποίες ευχαριστούμε. Το χορευτικό και πάλι συνόδευαν ο Μιχάλης Κρητικός στο βιολί και ο Κώστας Αλιμπέρτης στο λαούτο.

Το μόνο που έχουμε να ευχηθούμε είναι και εις άλλα με υγεία!...

Επιμέλεια: Βασίλης Αλιμπέρτης

➤ **Χρεοφειλέτες οι Δήμοι της Νάξου.** Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κυκλαδικής» (30-4-2007) υπάρχουν μεγάλα χρέη που πιθανόν προέρχονται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και θα κληθούν να τα πληρώσουν οι δύο Δήμοι της Νάξου.

➤ **Ανυπεράσπιστοι οι επιβάτες στις γραμμές του Αιγαίου.** Λιγότερα πλοία και δρομολόγια, ακριβότερα εισιτήρια μέχρι και 7-15% σε σχέση με πέρυσι και ολιγοπωλιακές καταστάσεις, προβλέπονται για όλες τις γραμμές του Αιγαίου ενόψει του καλοκαιριού, με θύματα για μία ακόμη φορά τους επιβάτες.

Η βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού κ. Ασημίνα Ξυροτύρη, σε σχετική ερώτησή της προς τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτικής κ. Μανώλη Κεφαλογιάννη, ανέφερε ότι το ΥΕΝ έχει αυτοπεριοριστεί σε ρόλο απλού παρατηρητή, αφήνοντας τους εφοπλιστές να αλωνίζουν.

➤ **Στασιμότητα και αναβολές σε δημοτικά έργα.** Επ' ευκαιρία διαφόρων ερωτήσεων του πρώην Δημάρχου Δρυμαλίας κ. Τζουάννη, ο νέος Δήμαρχος κ. Μπαρδάνης, μεταξύ άλλων, ανέφερε και τα εξής:

«Όσον αφορά το Δ' ΚΠΣ και τον προγραμματισμό, δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί οι δράσεις, ενώ για την αλλαγή κανονισμού λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το νέο κώδικα, κανένας Δήμος δεν έχει προχωρήσει ακόμα στις αλλαγές».

Για το έργο βελτίωσης των χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων του Δήμου Δρυμαλίας, ο κ. Μπαρδάνης γνωστοποίησε ότι δεν υπάρχουν χρηματοδοτήσεις για το έργο, ύψους 237.000 ευρώ, του οποίου η δημοπράτηση αναβλήθηκε. Για τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων του Δήμου, διευκρίνισε ότι δεν ισχύει πλέον ο νόμος του 1953, στον οποίο αναφέρεται ο κ. Τζουάννης.

➤ **Οι κατά ξηράν, θάλασσα και αέρα προοπτικές του νησιού μας στο στάδιο των συζητήσεων...** Με επιτυχία και αυξημένη συμμετοχή ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του 2ου Συνεδρίου του Εθνικού Συμβουλίου περιφερειακής εκπροσώπησης του ΗΑΤΤΑ στη Νάξο. Το πρώτο και κύριο θέμα που συζητήθηκε, αφορά στο αεροδρόμιο της Νάξου, το οποίο χρειάζεται σημαντικά έργα αναβάθμισης, με βασικότερο αυτό της επιμήκυνσης του αεροδιαδρόμου.

Το δεύτερο θέμα αφορά στην επιτακτική ανάγκη του νησιού για ένα επαρκές σύγχρονο και λειτουργικό λιμάνι, ικανό να καλύψει τις ανάγκες του νησιού.

Το τρίτο θέμα ήταν αυτό της κατασκευής περιφερειακής οδού, που θα ανακουφίσει το ιδιαίτερα επιβαρυνμένο οδικό δίκτυο του νησιού. («Κυκλαδική», 23.5.2007)

➤ **Με προσθαφαιρέσεις μικροποσών, στο ταμείο του Δήμου τι άλλατα να περιμένει κανείς; Να 'μαστε και ευχαριστημένοι με ένα αξιοπρεπές... σημειωτόν, τουλάχιστον.** Συνεδρίασε στις 24 Μαΐου το Δ.Σ. Δρυμαλίας και έλαβε αποφάσεις για τα παρακάτω θέματα:

1. Αποδοχή ποσού 33.949 ευρώ για την κάλυψη δράσεων πολιτικής προστασίας. Αποδοχή ποσού 9.900 ευρώ για συντήρηση σχολικών κτιρίων. Αποδοχή 40.000 ευρώ για τη βελτίωση οδικού δικτύου Πύργος Χειμάρρου-Καλαντός.

2. Έγκριση απολογισμών Σχολικών Επιτροπών. Έγκριση δαπανών. Έγκριση για θεατρική παράσταση.

3. Απόδοση στο Λ.Τ. 4.801,05 ευρώ. Παράταση μισθώσεων του Δήμου στο Χαλκί.

4. Εφαρμογή δακοκτόνων μέτρων.

5. Επέκταση εσωτερικού δικτύου αποχέτευσης Φιλωτίου. Ανακατασκευή καλντεριμιών και αναπλάσεις χώρων στην Απειράνθο.

6. Χαρακτηρισμός δρόμου στον Απόλλωνα. Έγκριση πρακτικού 3μελούς Επιτροπής για την οριοθέτηση ρεμάτων Κορώνων, Λυών και Απόλλωνα Νάξου, κλπ.

➤ **Ιερομάρτυς Απόλλων. Ο κατάλληλος άγιος στον κατάλληλο τόπο... που ζει το μαρτύριο της αναμονής για την καταδίκη του...** Ο Ιερός Ναός Αγ. Ιωάννη Απόλλωνα διοργάνωσε μεγάλη θρησκευτική πανήγυρη του μάρτυρα Απόλλωνα στις 4 και 5 Ιουνίου. Το βράδυ έγινε η καθιερωμένη γιορτή των Φαράδων, εκδήλωση που διοργανώνουν στο λιμάνι του Απόλλωνα το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Απόλλωνα, οι Φαράδες του Απόλλωνα και ο Πολιτιστικός Οργανισμός Δήμου Δρυμαλίας. Κατ' αυτήν γίνεται αγιασμός των πλεουμένων και ακολουθεί πλούσιο δείπνο με ψάρια και άλλους παραδοσιακούς μεζέδες.

ρευτικά Κωμιακής και Κορώνου, το Μιχάλη Κρητικό στο βιολί και τον Κώστα Αλιμπέρτη στο λαούτο και το τραγούδι, οι οποίοι κατάφεραν να μετατρέψουν τη βραδιά σε ένα πραγματικά παραδοσιακό γλέντι, αφού συνέχισαν να παίζουν μέχρι αργά το βράδυ για να χορέψει ο κόσμος, με μόνη αμοιβή το θερμότερο χειροκρότημα των παρευρισκομένων. Η προσφορά τους στο Σύλλογο είναι σημαντική, αφού παραμένουν πιστοί στους παραδοσιακούς δρόμους, βοηθώντας στη διατήρηση των πολιτιστικών στοιχείων του χωριού. Βρίσκονται πάντα κοντά στο Σύλλογο και όποτε τους ζητηθεί δηλώνουν παρόντες στις δραστηριότητές του, εντός και εκτός της λέσχης, χωρίς να αποσκοπούν σε κανένα προσωπικό όφελος. Οδηγός τους είναι η αγάπη τους για το χωριό και τη μουσική.

Άξιοι συγχαρητηρίων είναι και οι Κωμιακίτες χορευτές και χορεύτριες: Νίκος Κρητικός (του Ραφτανώνη), Γιώργος Κορρές (του

τικού μας να ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα είναι το μεράκι των χορευτών του. Ελπίζουμε από Σεπτέμβρη τα παιδιά αυτά να βρουν άξι-

Ο Μιχάλης Κρητικός στο βιολί και ο Κώστας Αλιμπέρτης στο λαούτο.

ους μιμητές στα πρόσωπα και άλλων Κωμιακτών και η παρέα τους να μεγαλώσει.

Όμως, όπως είναι λογικό, μια αξιοπρεπής εμφάνιση ενός χορευτικού δε μπορεί να βασίζεται στη φιλότιμη προσπάθεια οχτώ αν-

ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ
TOSHIBA
Leading Innovation >>>

Carrier
THE ART OF AIR CONDITIONING

INTERTHERM

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΣ
KIN.: 6977 417606

Γ. & Α. ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΣ Ο.Ε.
ΑΕΤΟΡΑΧΗΣ 38 & ΤΑΝΑΓΡΑΣ 1 - ΓΑΛΑΤΣΙ - ΤΗΛ. 210.2929332

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΥ ΝΑΞΟΥ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ
« Η ΚΟΡΩΝΙΔΑ »
ΑΦΟΙ ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΙ
Μπουμπουλίνας 3, Γαλάτσι (Παλ. Τέρμα), τηλ. 210-2925882
Κινητό: 6972-544246 – Νάξος: 22850-52243

Τα σχολια(να) της «Κορωνίδας»

Προλαμβάνειν δει μάλλον ή θεραπεύειν...

Στα «σχολιανά» προηγούμενου φύλλου, είχε δημοσιευτεί ένα σχολίο για το άγαλμα του Πατριάρχη στην αυλή τ' εκκλησίας του χωριού, και τα... παθήματά του. Πρόθεσή μου, εμμέσως πλην σαφώς, ήταν να καταγγείλω πράξεις που ξεπερνούν το καλώς εννοούμενο χιούμορ και φτάνουν στα όρια της βεβήλωσης. Όμως, ένας φίλος, ασκώντας μου κριτική, με προβλημάτισε, υπαινισσόμενος ότι η καλή μου πρόθεση ίσως να είχε και τα αντίθετα αποτελέσματα, προκαλώντας την αχαλίνωτη φαντασία των χωριανών μας για... περαιτέρω δράση. Κουβεντιάζοντας τις σκέψεις μου με άλλο επίσης φίλο και χωριανό, είχα τον παρακάτω αυθεντικό διάλογο, που παραθέτω για να βγάλετε και σεις τα συμπεράσματα σας:

–Γίνανε όντως τέτοια πράγματα με την προτομή του Πατριάρχη;

–Βεβαίως, αφού οι χωριανοί ήθελαν να στείλουν κάποια μηνύματα σε διάφορες κατευθύνσεις...

–Με τον Πατριάρχη να... φουμάρει;

–Ναι, οι Κωμιακίτες στην πλειονότητά τους είναι φανατικοί καπνιστές και έτσι ήθελαν να εκφράσουν την αντίθεσή τους στην (και ρατσιστική) αντικαπνιστική εκστρατεία που είναι σε εξέλιξη...

–Και... η ομπρέλα; Το... μπουφάν;

–Ααα! Αυτό ήταν μήνυμα για το Υπουργείο Υγείας... δεν είχαμε και ιατρό... ήβρεχενε κιόλας, ήτανε και ψοφόκρυσ και πού να κουβαλείς κοτζάμου... παπά στη χώρα για βροχικά...

–Δηλαδή, θες να πεις, ότι δεν ήτανε ο Πατριάρχης ο στόχος των δραστών...

–Ασφαλώς όχι! Ίσα-ίσα που όλοι οι χωριανοί καμαρώνουνε κιόλας που Κωμιακίτες επιστήμονες, με σοβαρά και αδιάψευστα ντοκουμέντα, τεκμηρίωσαν την καταγωγή του

Άνθιμου από το χωριό μας. Εκείνο που μάλλον δε γνωρίζεις, είναι το ότι... άλλοι τον έχουνε βάλει στο μάτι και αμφισβητούν την καταγωγή του...

–Χωριανοί;

–Όσοχι! Ξενοχωριανός είναι...

–Και τι λέει;

–Λέει... ότι δεν είναι...

–Τι; Πατριάρχη;

–Όχι! Κωμιακίτης...

–Κι εσύ τι λές;

–Πέρα από τα καλαμπούρια, υπάρχει ένα τεράστιο θέμα γύρω από την καταγωγή του Άνθιμου, που περιφέρεται σε διάφορα ναζιακά έντυπα, πλην της «Κορωνίδας», και καλά θα κάνετε να κλείσετε αυτό το ζήτημα μια κι έξω, δημοσιεύοντας και τις δύο απόψεις. Το απαιτεί και η υποχρέωση ενημέρωσης και η ελευθεροτυπία.

Για τη μεταφορά του διαλόγου ΠΕΛ

Ηουχαστήριον Απόλλωνος...

ο κοιμώμενος κούρος

Το γεγονός ότι ουδείς από τους 86 που υπέγραψαν την αίτηση ακύρωσης του λιμενικού έργου του Απόλλωνα είναι μόνιμος κάτοικος Νάξου, σχολιάζει η εφημερίδα «Κυκλαδική»: Έχουν δίκιο οι άνθρωποι! Να έρχονται για διακοπές το καλοκαίρι στον Απόλλωνα και να μην έχουν την ησυχία τους; Συμφωνώ και προσυπογράφω με την παρατήρηση πως αυτή την ησυχία την έχουν εξασφαλίσει στα σίγουρα, αφού οι ντόπιοι τους έχουν κόψει και την καλημέρα...

Π.Ε.Λ.

Λιμάνια Νάξου και Μαρκ Τουαίην

Σαν τα σκάμνα ξεμύτισαν κάποιοι που προσπαθούν να αξιο-

ποιήσουν την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για το λιμάνι της Νάξου. Φθάνουν μάλιστα στο σημείο να προεξοφλούν την απόφαση του ίδιου δικαστηρίου για το αλιευτικό καταφύγιο του Απόλλωνα. Η... αδιάκριτη απουσία τους από τα τεκταινόμενα τα τελευταία χρόνια σε περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικοαυτοδιοικητικό επίπεδο – ανεξάρτητα από τις τυχόν πλημμέλειες στο σχεδιασμό και στις διαδικασίες των έργων – δεν τους νομιμοποιεί να μετασχηματίζονται από θεράποντες σε κήνσορες.

Η πολιτική συμπεριφορά τους θυμίζει τη ρήση του Μαρκ Τουαίην: «Δεν παρέστην στην κηδεία, αλλά έστειλα γράμμα που ελεγε ότι την εγκρίνω».

Β.Φ.

Και χωρίς γαλάζιες σημαίες, οι παραλίες του νησιού μας είναι μαγευτικές. Αλλού υστερούμε...

Έτοιμες να δεχτούν τους χιλιάδες λουόμενους, που θα τις επιλέξουν για να κάνουν τις βουτιές τους το καλοκαίρι, είναι οι παραλίες των Κυκλάδων που βραβεύτηκαν με το διεθνές σύμβολο ποιότητας «Γαλάζια Σημαία». Όπως αναμενόταν, η Νάξος για φέτος είναι «απούσα» από τον σχετικό κατάλογο, ενώ η αξιολόγηση των 5 παραλιών που ο Δήμος Νάξου έκανε σχετική αίτηση θα γίνει τον Ιούλιο.

Η «Γαλάζια Σημαία» είναι διεθνές σύμβολο ποιότητας, το πιο γνωστό, ίσως, περιβαλλοντικό σύμβολο στον κόσμο, και απονέμεται από το 1987 σε όσες ακτές και μαρίνες πληρούν τις αυστηρές προϋποθέσεις του. Δεν αρκεί οι ακτές να διαθέτουν μόνο την επιθυμητή ποιότητα των νερών κολύμβησης. Πρέπει να τηρούνται τα 29 κριτήρια που αναφέρονται σε καθαριότητα, οργάνωση, πληροφόρηση, ασφάλεια λουομένων και επισκεπτών και προστασία του περιβάλλοντος της ακτής και του παράκτιου χώρου.

Α.Β.Γ.

αυθεντικά & κωμιακτικά

✕ Το κερί και το Βαγγέλιο. Η μετά φανών και λαμπάδων ανάγνωση του Ιερού Ευαγγελίου, κάποτε στην προ του ηλεκτρισμού εποχή, δεν ήταν, όπως σήμερα, απλά μια συμβολική και τελετουργική διαδικασία. Τα παπαδάκια εκείνης της παλιάς εποχής ήταν πραγματικοί φωστήρες, απαραίτητοι

Επιμέλεια: Παναγιώτης Ε. Λιανής

και αναντικατάστατοι στις ιερές ακολουθίες. Σήμερα, και αν υπάρχουν παπαδάκια, παίζουν διακοσμητικό ρόλο, ενώ συνήθως οι λαμπάδες είναι σβηστές. Το περιστατικό που δημοσιεύουμε συνέβη προπολεμικά, επί Μπαφρόπαπα, και οι λαμπάδες όχι μόνο ήταν αναμμένες, αλλά στάζανε κιόλας αχνό μυρωδάτο μελισσοκέρι.

Ήταν Κυριακή των προπατόρων, που διαβάζεται το σχετικό Ευαγγέλιο με τη Βίβλο Γενέσεως Ιησού Χριστού, υιού Δαβίδ, υιού Αβραάμ, γνωστό και ως γενεές δεκατέσσαρες. Αβραάμ εγέννησε τον Ισαάκ, Ισαάκ εγέννησε τον Ια-

κώβ και ούτω καθεξής. Ο παπαγιάννης ο Φιλιππουπολίτης είχε φτάσει στα μισά της ανάγνωσης, όταν, του πειρασμού συνεργήσαντος, φεύγει μια σταγόνα κεριού από τη λαμπάδα που έφεγγε και πέφτει πάνω στο όνομα του επόμενου γεννήτορα.

Ο παπάς δεν αντελήφθη ότι η σταγόνα είχε εξαφανίσει από το οπτικό πεδίο το όνομα και το απέδωσε στην αμέλεια του παπαδακιού.

Ήτανε και οξύθυμος, θες και η κούραση από την ανάγνωση της εκτενούς περικοπής με όλα εκείνα τα δυσκολοπρόφερτα εβραϊκά ονόματα και ξέσπασε την αγανάκτησή του στο παιδί.

–Φέξε δα πιο κοντά, εβλοημένε, να δω ποιος... διάεος τότε έννησενε 'φτο ντο φλάρο!...

(Το παραπάνω αυθεντικό μάς μετέφερε η **Σοφία του Αλιμπερτσουστή**. Παρεμπιπτόντως, κάποιος σχολίασε ότι στο σχολείο μαθαίνουμε την εβραϊκή μυθολογία και αγνοούμε τη δική μας, που είναι εξίσου πλούσια και διδακτική)

✕ Ο Έρος... ο αίρων τη γριά της γριάς. Ήτανε Κυριακή πρωί, στη Θεοσκεπάστη, την ώρα που η ακολουθία του όρθρου βαίνει προς το τέλος της και οι ψαλτάδες αντιφωνούν τη δοξολογία, ενώ ο παπάς θυμιατίζει ιστάμενος ως εϊθίσται προ της ωραίας πύλης.

–Δόξα σοι τω δείξαντι το φως, δόξα εν υψίστοις Θεώ και επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία...

Εκείνη την ώρα φτάνουν, κάπως αργοπορημένοι, ένας γέρος με τη γριά του. Είχανε λικονηθεί στα σώχωρα που είχανε πάει για να μεταδέσουνε τα κριβίτσικα, να μπαστουρώσουνε το άδαρο και να ποτίσουνε δυο πρασές με ζαριζαβάθια.

Την ώρα που άναβαν τα κεριά τους και ενώ ψαλλόταν ο στίχος «...ελέησον ημάς ο αίρων τας αμαρτίας του κόσμου...», καταχθόνιος συνειρμός συνεκλόνησε την ευσεβή πλην γλωσσού και φύσει γρινιάρη γερόντισσα, η οποία, αγγράμματη ούσα, δεν διέκρινε το «αίρων» από το «έρο» και επί πλέον είχε πλήρη τη πεποίθηση ότι ο ...έρος είχε του κόσμου – αναριθμητες δηλαδή – αμαρτίες.

Όθεν, χωρίς χρονοτριβή, απευθυνόμενη στο γέροντα, του την είπε (που λένε και οι σύγχρονοι νέοι) με επιτιμητικό ύφος και τσιριχτή φωνή, εις επήκοον όλου του εκκλησιάσματος:

–Τ' ακούς, παληόρε; Ια σένα το λέει!...

(Αφήγηση **Σοφία Αλιμπερτή**)

✕ Η ράχη του χορευτή και η κοιλιά της εγκύου. Σκηνή από πανηγύρι στο χωριό και η πλάτσα – ανδροκρατούμενη ως συνήθως, με τις γυναίκες σταθερά στο ρόλο του θεατή – δονείται από τους ήχους του βιολιού και του λαούτου. Ο λαουθιέρης, εν προκειμένω ο Μεντρινός, αυτοσχεδιάζει και τραγουδεί επαινώντας το χορευτή με πρωτότυπα και πετυχημένα κοτσάκια, που καταγράφονται στη συλλογική μνήμη και αποτελούν μνημεία του πολιτισμού εκείνης της περασμένης εποχής. Στο γλέντι που αναφερόμαστε, φαίνεται πως ο χορευτής είχε ξεπεράσει κάθε όριο και επέμενε να χορεύει, μερακλωμένος, σα να ήταν μονάχος στην πλάτσα, ενώ τα αποθέματα σε κοτσάκια είχαν αρχίσει να τελειώνουν και ο Μεντρινός έψαχνε να βρεί εναγωνίως το κατάλληλο κοτσάκι για να κόψει το γλεντζέ και να του υπενθυμίσει ευγενικά ότι έχουν κι άλλοι σειρά.

Η έμπνευση δεν άργησε να έρθει, όταν ο παρατηρητικός ριμαδόρος ανακαλύπτει τη γυναίκα του χορευτή, ανάμεσα σε άλλες γυναίκες, εκ του μακρόθεν ισταμένων στο απέναντι δώμα να θαυμάζει τις χορευτικές επιδόσεις και τα καβάδια του.

Ήταν η Μουστακογιάννενα, σε προχωρημένη εγκυμοσύνη, που κρατούσε ανά χείρας και το πλεκτό της – τη λεγόμενη δουλειά – για να μη χασομερά όπως συνήθιζαν πολλές συγχωριανές, συνδυάζοντας το τερπνόν μετά του ωφελίμου.

Επί τόπου, χωρίς να χάσει χρόνο, ο ευρηματικός Μεντρινός, κλείνει το μάτι στο Μουστακογιάννη και του τραγουδεί με νόημα

Μπρόβαλε η υναίκα σου
βαστά και τη δουλειά τ'ζη
που να ενεί η ράχη σου
σα μπου 'ναι η κοιλιά τ'ζη...

(Αφήγηση **Τρυφερομανόλης και Σοφία Αλιμπερτή**)

Όταν χτυπά η καμπάνα...

Ένα παμπάλαιο έθιμο του χωριού μας, που διασώζεται αναλλοίωτο μέχρι σήμερα χωρίς καθόλου να έχει παραμεριστεί από τις δυνατότητες της άμεσης επικοινωνίας που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία, είναι το χτύπημα της καμπάνας της εκκλησίας του χωριού για να αναγγείλει το θάνατο κάποιου συγχωριανού. Είναι το στερνό προσκλητήριο του γενέθλιου τόπου στο θανόντα. Δεν εξετάζει που έζησε, που πορεύτηκε και που αποχαιρέτησε το μάταιο τούτο κόσμο. Δίνει έμφαση στον τόπο που είδε το πρώτο φως. Όπως στα πανεπιστημιακά διπλώματα προτάσσεται ο τόπος καταγωγής του πτυχιούχου και έπεται ο τίτλος σπουδών, έτσι και ο χτύπος της καμπάνας τονίζει την επιστροφή του τεθνεώτος «εις γήν εξ ης ελήφθη», δηλαδή στο αγασμένο πατρίο χώμα.

Το χτύπημα της καμπάνας απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους ζωντανούς, για να τους θυμίσει ότι... άνθρωπος ωσεί χόρτος αι ημέραι αυτού, ωσεί άνθος του αγρού ούτως εξανθήσει, ότι πνεύμα διήλθεν εν αυτώ και ουχ υπάρξει και ουκ επιγνώσεται έτι τον τόπον αυτού... και να απαντούν με πίστη: Χριστιανά τα τέλη της ζωής ημών ανώδυνα, ανεπαίσχυντα, ειρηνικά και καλήν απολογίαν τη επί του φοβερού βήματος του Χριστού αιτησώμεθα! Αμήν!

Επίκαιρο ιστορικό αφιέρωμα της «Κορωνίδας» με αφορμή τη λήξη της σχολικής χρονιάς

Ένα άρθρο του αείμνηστου καθηγητή και πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών, Κωμιακίτη Στυλιανού Κορρέ, που είχε δημοσιευθεί στη «Νάξο» το 1957 και αναδημοσιεύθηκε από το «Κυκλαδικό Φως»

Οι φοβερές συνθήκες, με τις οποίες από χρόνια ζούμε, έκαμαν ώστε να περάσουν απαρατήρητα γεγονότα, τα οποία όχι απλώς άξιζαν αλλά και ήταν ανάγκη να τονιστούν, ίσως δε, όπως θα γινόταν παλιά, και να εορταστούν.

Έχω υπόψη μου την μετὰ από μακρά ευδόκιμη υπηρεσία, έξοδο από αυτήν δύο διακεκριμένων δασκάλων της Νάξου, των οποίων ο μακρύς διδασκαλικός βίος συνδέθηκε αναπόσπαστα με τη Νάξο και τους Ναξιώτες.

Οι δάσκαλοι αυτοί, που αφήνουν ανεκπλήρωτο κενό στην εκπαιδευτική οικογένεια, είναι ο Γεώργιος Ι. Μανδηλαράς και ο Ιωάννης Μιχ. Κορρές, και οι δύο από την ορεινή περιοχή του Δήμου Κορωνίδας. Ευτύχησα να μαθητεύσω κοντά στον Γεώργιο Μανδηλαρά και θυμάμαι πάντοτε με άπειρη ευγνωμοσύνη τον ακούραστο δάσκαλο, που όλη την ημέρα με πατρικό ενδιαφέρον μοχλούσε, αγνοώντας ώρες εργασίας και προγράμματα, για να στήσει ο μόνος διδάσκαλος στις ψυχές πάνω από 200 μικρών μαθητών το εκχειλισμα της χριστιανικής του ψυχής και να χαράξει στον νου και στις καρδιές των εκτός από τα γράμματα και τον πλούτο των γνώσεών του και να χτίσει σε αυτά γερά θεμέλια, στα οποία μπορεί να οικοδομηθεί ψηλό οικοδόμημα.

Ο Γεώργιος Μανδηλαράς, γιος ιερέα, έτυχε επιμελημένης μόρφωσης. Γεννήθηκε το 1887, φοίτησε στο Γυμνάσιο Σύρου και μετά στο Διδασκαλείο Αθηνών, απ' όπου πήρε το πτυχίο το 1906. Με την έναρξη του σχολικού έτους 1906-7 διορίστηκε διευθυντής του Δημ. Σχολείου Κωμιακής, τότε μονοτάξιου, για να υπηρετήσει σ' αυτό ε-

Η προτομή του αείμνηστου δασκάλου Γεωργίου Μανδηλαρά, που κοσμεί το προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου. Ελάχιστος φόρος τιμής των μαθητών του.

πί 42 έτη και να το παραδώσει προ μηνών τετρατάξιο ήδη στους διαδόχους του. Αγαπούσε την πατρίδα του τόσο που κατ' επανάληψη άφηνε το πολυαγαπημένο του σχολείο και έσπευσε στη φωνή της πατρίδας, και έλαβε μέρος στον Βαλκανο-Τουρκικό και τον Ελληνο-Βουλγαρικό πόλεμο και πολέμησε στις μάχες Βλαντόβου-Γκαρντισόβου, Ιωαννίνων, Κιλκίς, Λαχανά, Κρέσνας και Άνω Τζουμαγιάς. Μόλις αποστρατεύτηκε, επανήλθε στο σχολείο, το οποίο δεν άφησε ποτέ άλλοτε. Το σχολείο το είχε σαν δικό του σπίτι και τους μαθη-

τές σαν δικά του παιδιά. Γνωρίζοντας ότι οι μαθητές του θα περιορίζονταν μόνο στη δική του διδασκαλία, αφού δεν μπορούσαν να σπουδάσουν σε ανώτερα σχολεία, φρόντιζε χωρίς να σκέπτεται τους κόπους, να τους καταρτίσει όσο μπορούσε καλύτερα δίνοντας όσα περισσότερα εφόδια μπορούσε σ' αυτούς. Γι' αυτό, όσο τελείωναν την φοίτηση στο Δημοτικό Σχολείο είχαν άριστη συγκρότηση ώστε εάν μαθητής του Γ. Μανδηλαρά εξεταζόταν για να μπει στο Ελληνικό Σχολείο, κατέπληττε τους καθηγητές με την πληρότητα και την ποικιλία των γνώσεών του. Και στεναχωριόταν ο καλός δάσκαλος όταν έβλεπε πολλούς μαθητές του, αληθινές διάνοιες, που να μπορούσαν να διακριθούν στην επιστήμη, επρόκειτο να αφανιστούν στις ασχολίες και τη σκληρή εργασία του χωριού, αφού δεν μπορούσαν, λόγω ελλείψεως οικονομικών μέσων, να φοιτήσουν σε ανώτερα σχολεία.

Με τον ίδιο ζήλο υπηρέτησε και το χωριό του σαν γραμματέας της κοινότη-
τας.

Οι κατά καιρούς προϊστάμενοί του επιθεωρητές παρακολουθούσαν με θαυμασμό την εργασία του

Οι μαθητές του Γ. Μανδηλαρά, είτε στο χωριό καλλιεργούν την πατρική γη, είτε μακριά από το χωριό, έχουν άλλες ασχολίες, καμαρώνουν για τον δάσκαλό τους, ενώ η κοινωνία της Κωμιακής, και ιδίως η μεταπολεμική γενεά, δίκαια στεναχωρούνται από την αποχώρηση του σοφού δασκάλου.

Ο άλλος απ' τους λαμπρούς Ναξιώτες εκπαιδευτικούς είναι ο κ. Ιωάννης Μιχ. Κορρές. Γεννήθηκε στο Σκαδό την 6-1-1886. Το 1904, μετά από επιτυχείς εξετάσεις, γράφτηκε στο μονοετές Υποδιδασκαλείο της Αμφισσας, απ' όπου βγήκε άριστος υποδιδάσκαλος. Το 1905 διορίστηκε για πρώτη φορά στη Γαλανή Σερύφου και μετά ένα έτος μεταφέρθηκε στις Μέλανες, και από εκεί, μετά διετία, το 1908, στη γενέτειρά του στο Σκαδό. Το Σκαδό δεν είχε σχολείο και την πλήρωση αυτού του μεγάλου κενού απέβλεψε κυρίως ο δάσκαλος Κορρές. Κατόρθωσε να πείσει τους συγχωριανούς του και με προσωπική των εργασία να κτίσει μεγαλοπρεπές για την εποχή του και για το χωριό διδακτήριο. Στο χωριό του υπηρέτησε μέχρι το 1923, όταν ξαναπήγε στις Μέλανες όπου υπηρέτησε μέχρι το 1948. Θέλοντας να κάνει μετεκπαίδευση, εφοίτησε το 1929 στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία και εξισώθηκε έτσι με τους συναδέλφους του. Και στις Μέλανες στράφηκε στην δημιουργία σχολείου.

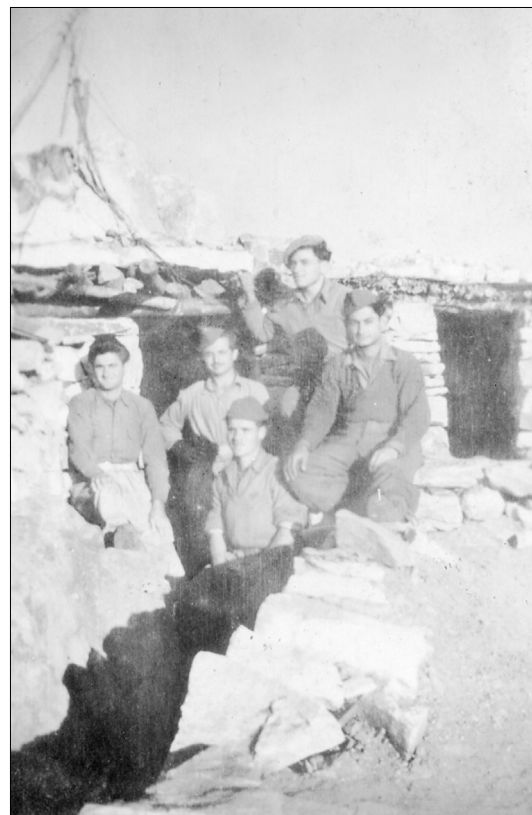
στον αγνωστο κωμιακίτη στρατιώτη

ΠΑΝΩ:
Πρώτος από αριστερά
ο Ναυτοκωσταντής
μαζί με συμπολεμισ-
τές του, με τον ειδι-
κό εξοπλισμό της ειδι-
κότητας του ναρκαλι-
ευτή, σε μια ανάπαυλα
λίγο πριν τη φονική
μάχη της Κόνιτσας
στον Εμφύλιο.

ΔΕΞΙΑ:
Κάπου στον Κάψαλο.
Κωμιακίτες φαντάροι
με άδεια στο χωριό.
Διακρίνεται
ο Ναυτοκωσταντής.

Το κάψιμο του Μάν και ο Κλήδονας

«...και φωτιές ανάβανε στους απάνω δρόμους, τ' Αϊ-Γιάννη θα 'τανε θαρρώ...». Παμπάλαιο ειδωλολατρικό έθιμο, που ακόμα διασώζεται στην Κωμιακή και, όπως βλέπουμε και στη φωτογραφία, ο Μάης καίγεται έξω από τον περίβολο της εκκλησίας, μπροστά στο καφενείο του Λιαούρη στη βορεινή πύλη. Σύμφωνα με την παράδοση, το πήδημα της φωτιάς γινόταν για να καούν... οι ψύλλοι. Εφέτος ελπίζουμε να καούν τα... κουνούπια, που έχουν πέσει στο χωριό λόγω της επαναλειτουργίας του σκουπιδότοπου ως αποθήκης λυμάτων από τον Βιολογικό του Απόλλωνα.

«Φύσηξε Βοριάς, Μαϊστρος, Τραμουντάνας...»

Θεωρείται αδιανόητο για ένα νησιώτη να μην γνωρίζει τις λαϊκές ονομασίες των καιρών και των ανέμων. Όμως δεν είναι έτσι, αφού, τουλάχιστον εμείς οι ορεινοί, δεν είμαστε ναυτικός λαός. Αξίζει όμως να θυμηθούμε και να μάθουμε τους καιρούς στη γλώσσα των ναυτικών.

Ο Βοριάς λοιπόν είναι η Τραμουντάνα, ο Βορειοανατολικός ο Γρέγος, ο Ανατολικός ο Λεβάντες, ο Νοτιοανατολικός ο Σορόκος, ο Νοτιάς η Όστρια, ο Νοτιοδυτικός ο Γαρμπής ή Λίβας, ο Δυτικός ο Ζέφυρος ή Πουνέντες και ο Βορειοδυτικός ο Μαϊστρος.

Ακόμη πρέπει να ξέρουμε, ότι το ναυτικό μίλι είναι 1.852 μέτρα και το πόδι 33 εκατοστά.

N.E.Φ.

ΑΦΟΙ ΛΕΒΟΓΙΑΝΝΗ ΕΠΕ

Εμπορία - Εισαγωγές ειδών συσκευασίας
και εξοπλισμού ανθοπωλείων
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΝΘΕΩΝ
ΑΝΘΕΩΝ 24-26, 11143 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210-2519218 & 210-2533890, FAX: 210-2533890

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΛΑΧΟΕΡΓΗΣ

ΝΑΞΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΥΛΙΚΑ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΜΕ ΓΕΡΑΝΟ

ΓΑΛΑΤΣΙ: ΝΑΞΟΥ 21, ΤΗΛ. 210-2933023 ΚΙΝΗΤΟ: 6977-437183
ΚΩΜΙΑΚΗ ΝΑΞΟΥ, ΤΗΛ. 22850-52217

Άξιοι οι Νάξιοι της Μεγαλονήσου

Ο νεοσύστατος Σύλλογος Ναξίων Κρήτης από τα πρώτα του βήματα δείχνει πως θα έχει μια επιτυχημένη πορεία.

Η καλή μέρα από το πρωί φαίνεται

Γράφει ο Παναγιώτης Ε. Λιανής

Με μεγάλη χαρά και συγκίνηση πληροφορηθήκαμε την ίδρυση και λειτουργία στην Κρήτη του Συλλόγου Ναξίων. Ο Σύλλογος ιδρύθηκε το Μάρτιο του 2006 και έχει έδρα το Ηράκλειο. Οι εκλογές για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου έγιναν το Νοέμβριο και οι εκλεγέντες συμπατριώτες μας συγκροτήθηκαν σε σώμα ως εξής: Πρόεδρος ο Στέλιος Βασιλάκης (από το Χαλκί), αντιπρόεδρος η Ελένη Χουζούρη (από την Κόρωνο), Γραμματέας ο Μανόλης Τζανίνης (από το Δαμαριώνα), Ειδική Γραμματέας η εκ μητρός Κωμιακτίσσα Ειρήνη Καστρισιού (εγγονή του αείμνηστου δασκάλου Γεωργίου Μανδηλαρά), Ταμίας ο Γιώργος Δημητροκάλλης (από το Χείμαρο) και μέλη ο Βασίλης Γρατσίας (από το Φιλώτι) και ο Δημήτρης Πρωτονοτάριος (από τ' Απεράθου).

Το Σάββατο 11 Μαρτίου, ο νεοσύστατος Σύλλογος πραγματοποίησε με τεράστια επιτυχία την πρώτη του εκδήλωση. Πάνω από 300 Ναξιώτες και φίλοι του νησιού μας από όλη την Κρήτη διασκέδα-

σαν μέχρι πρωίας, αποθεώνοντας τον αξεπέραστο Μανόλη Μπαρμπεράκη, που, όπως είναι γνωστό, έχει φανατικούς φίλους σε όλη την Κρήτη.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία της η Αντιδήμαρχος Ηρα-

κλείου κυρία Σχοιναράκη, ενώ ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας και οι Δήμαρχοι Ηρακλείου, Χανίων, Νάξου και Δρυμαλίας έστειλαν συγκινητικές ευχές και χαιρετισμούς.

Να σημειώσουμε ότι με πλούσια δώρα και χορηγίες στήριξαν την εκδήλωση έμποροι και επιχειρηματίες της Κρήτης, καθώς και ο Προμπονάς από τη Νάξο, που έ-

στειλε κίτρο και γλυκά.

Η επόμενη ειδηση μάς ήρθε από το Ρέθυμνο. Υποθέτουμε ότι το Δ.Σ του Συλλόγου εφαρμόζει την πράγματι πρωτότυπη ιδέα να συνεδριάζει κάθε φορά και σε άλλη πόλη της Μεγαλονήσου κι αυτό συμβάλλει τα μέγιστα στη γνωριμία και τη σύμφιξη των συμπατριωτικών σχέσεων των μελών.

Από το Ρέθυμνο λοιπόν, που λειτουργεί και Πανεπιστήμιο, το Δ.Σ. αποφάσισε και ανακοινώνει τη βράβευση όλων των Ναξιωτών φοιτητών με τόπο κατοικίας τη Νάξο που θα εισαχθούν στα ΑΕΙ Κρήτης κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, με σειρά έως και τρίτη, ενώ τα παιδιά των μελών του Συλλόγου ανεξάρτητα από Σχολή και σειρά.

Καλωσορίζουμε το Σύλλογο Ναξίων Κρήτης στη μεγάλη οικογένεια του Ναξιακού Συλλογικού Κινήματος, ευχόμενοι κάθε επιτυχία στο έργο του.

Ο Σύλλογος Κορωνίδας και η εφημερίδα μας χαιρετίζουν τη σημαντική σας παρουσία και δράση και υπόσχονται να είναι πάντα δίπλα σας με τα πιο θερμά συμπατριωτικά αισθήματα.

διακρίσεις • πτυχία • μεταπτυχιακά
• υποτροφίες

☑ Η **Κατερίνα Αλεξάνδρου Μυλωνά** πήρε το πτυχίο της από το Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών.

☑ Ο **Νίκος Αλεξάνδρου Μυλωνάς** πήρε το πτυχίο του από το Τμήμα Δομικών Έργων του ΤΕΙ Πειραιά και πέρασε με κατατακτήριες εξετάσεις στο Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΕΜΠ.

«Το Θρανίο» του Απόλλωνα

Αξιέπαινη είναι η έκδοση της μαθητικής εφημερίδας «ΤΟ ΘΡΑΝΙΟ ΜΑΣ», από τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Απόλλωνα.

Μεταξύ των θεμάτων που αναφέρονται οι μικροί μαθητές στη δική τους εφημερίδα, είναι και ο πίνακας των δασκάλων που υπηρέτησαν στο σχολείο τους από το έτος 1937. Τους παραθέτουμε και εμείς:

Αγγελινάρας Εμμανουήλ 1937-1940, Δρίλλης 1945-46, 1950-51, Καραπανάγος 1945-46, Μαΐτου Κ. 1948-49, Κουμαροπούλου Μαρία 1949-50, Μυτιληναίος Εμμανουήλ 1951-52, Κηπουρός Κωνσταντίνος 1953-56, Τζιότης Ιουλιανός 1956-62, 1963-64, Αλβανός Γεώργιος

1962-63, Κορρές Νικόλαος 1964-67, Βάβουλας Μιχαήλ 1967-69, Κανάκης Ιωάννης 1969-70, Λεβεντάκης Εμμανουήλ 1970-74, Κρητικός Δημήτριος 1977-79, Γκαγκαλής 1979-80, Οικονόμου Γεώργιος 1983-89, Χορτίκογλου Βασίλειος 1989-99, Πατεράκης Αριστείδης 1990-93, Γκιουλής Γεώργιος 1993-96, Τυρσελής Βασίλειος 1996-98, Καραγεωργός Γρηγόριος 1998-2000, Μακρή Νικολέτα 2000-2001, Δούσιος Δημήτριος 2001-2002, Παπουτσή Παναγιώτα 2002-2005, Μελισσοσυργού Άννα 2003-2005, Παπαδόπουλος Αλέξανδρος 2005-2007.

Βασίλης Αλιμπέρτης

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ Καλοκαίρι 2007

Θαλασσινά μονοπάτια

Η ανάγκη για τη διατήρηση και προβολή των πολιτιστικών αξιών του νησιού μας ήταν και είναι πάντοτε επιβεβλημένη. Οι κρατικοί φορείς και ιδιαίτερα η τοπική αυτοδιοίκηση, πρέπει να γίνονται αρωγοί για την πραγματοποίηση αυτής της αδήριτης ανάγκης, με τον ίδιο πάντα ζήλο που θα αποφέρει θετικά για τον τόπο αποτελέσματα.

Ο Δήμος Νάξου, παραμένοντας πιστός στις πολιτιστικές επιταγές των καιρών, φροντίζει και πρωτοπορεί στον τομέα αυτόν.

Αξίζουν συγχαρητήρια στον Δήμαρχο Νίκο Μαράκη και στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Νάξου, καθώς επίσης στον Πρόεδρο του ΠΟΔΝ Γιάννη Λογαρά και στα μέλη του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Νάξου για το ξεχωριστό αυ-

τό μέλημά τους, την ανάδειξη δηλαδή των πολιτιστικών στοιχείων του νησιού μας.

Οι εκδηλώσεις που πραγματοποιεί κάθε καλοκαίρι ο Δήμος Νάξου, φανερώσουν το πολιτιστικό μεράκι που διαπνέει το Δημοτικό Συμβούλιο.

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων για το καλοκαίρι του 2007, ο Δήμος Νάξου θα φιλοξενήσει στο Δημαρχιακό Μέγαρο την **Ατομική Έκθεση Ζωγραφικής** που καταξιωμένου Ναξιώτη ζωγράφου Αποστόλη **Νικ. Σαχά**.

Τα εγκαίνια θα γίνουν την Κυριακή 5 Αυγούστου 9 μ.μ. Η έκθεση, που θα διαρκέσει μέχρι 20 Αυγούστου, θα λειτουργεί καθημερινά, πρωί 10.30-13.00 και απόγευμα 20.00-22.30.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ-ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΓΚΑΡΙΤΩΝ

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων του Συλλόγου Εγκαριτών Νάξου, που θα πραγματοποιηθούν τον Αύγουστο, έχει ως εξής:

Τετάρτη 15 Αυγούστου: Ο μεγάλος καλοκαιρινός χορός στο προαύλιο του Δημ. Σχολείου

του χωριού μας, στις 10 το βράδυ. Φέτος θα μας διασκεδάσουν ο Στάθης Κουκουλάρης με την Λέτα Κορρέ και το συγκρότημά τους.

Τετάρτη 18 Αυγούστου: Τα εγκαίνια της πλατείας του χωριού

παρουσία των αρχών του νησιού (Βουλευτές, Έπαρχος, Δήμαρχος, Τοπικό Συμβούλιο, Ναξιακοί Σύλλογοι κ.λπ.).

Τετάρτη 25 Αυγούστου: Πολιτιστική εκδήλωση στη μνήμη του μεγάλου Έλληνα συγγραφέα Νίκου Καζαντζάκη, υπό την αιγίδα του Δήμου Νάξου και σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Οργανισμό «ΑΙΩΝ», η οποία θα πραγματοποιηθεί στο κτήμα Μαργούνο (δίπλα στο ποτάμι), με έναρξη στις 8 το βράδυ. Το πρόγραμμα της εκδήλωσης θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα: • Παρουσίαση του έργου του και της διαδρομής του, από την Αντιπρόεδρο του Συλλόγου Φίλων του Νίκου Καζαντζάκη στην Ελβετία κ. Κυριακή Πετράκου. • Αναγνώσματα από το έργο του με τη φωνή της ηθοποιού κ. Αλέκας Παΐζη. • Μουσική επένδυση της βραδιάς με τραγούδια του Μάνου Χατζιδάκι, από την κ. Μαρία Φαραντούρη. Στο πιάνο θα συνοδεύει η κ. Irina Valentinova. • Περίπατο από το χώρο της εκδήλωσης στο εξοχικό του κυρ-Λάζαρου, που φιλοξενήθηκε ο Νίκος Καζαντζάκης στις Εγκαρές. • Χορευτική ομάδα θα χορεύει κομμάτια από τα έργα του που έχουν γυριστεί ταινίες (Ζορμπάς κ.λπ.).

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΛΙΜΠΕΡΤΗΣ (του Χρηστοέργη)

ΨΥΚΤΙΚΟΣ

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ, ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΩΝ
Τηλ. 210-2923763, Κιν. 6942-635546

ΝΑΞΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕ ΨΥΓΕΙΟ

ΑΦΟΙ ΦΡΑΤΖΕΣΚΟΥ

Γαλάτσι, Τσακάλωφ & Καποδιστρίου 8
τηλ. 210-2918507, 210-2130879
Νάξος Κωμιακή, τηλ. 22850-51142, 22850-51660
κιν. 6972-237242

ΠΩΛΕΙΤΑΙ οικόπεδο στον Απόλλωνα, εκτάσεως 2.800 τ.μ., στη θέση «Στ' Απολλώνου το βουνό».

Πληροφορίες: **Θανάσης Ρουφάνης**, στο κινητό τηλέφωνο 6942-066018.

Απιδόκοπα – Σταφίδα – Δαμάσκηνα

Μια παμπάλαια συνταγή

Το μεγάλο καζάνι (χαρανί) με το λάδι, τη στάχτη και το νερό σε αναλογία 3:2:1 έχει στηθεί και σε λίγο θα βράσει εκρηκτικά. Είναι η αλισίβα. Γύρω-τριγύρω περιμένουν τα καλάθια με τα σταφύλια, τα απιδόκοπα ή τα δαμάσκηνα, που την κατάλληλη στιγμή θα εμβαπτιστούν στη λάβα του χαρανιού για κλάσματα του δευτερολέπτου και θα ακολουθήσει το άπλωμα σε στεγνό και απορροφητικό μέρος. Η συνταγή είναι απλή, αλλά ποιος κάθεται σήμερα να την εφαρμόσει. Να μια πρόταση για τους φορείς του χωριού. Να το κάνουν τον Αύγουστο. Χαρανιά υπάρχουν, ο νταρμπουλοβάσος είναι πάντα πρόθυμος και οι αχλαδούνες θα 'χουνε χρονιά εφέτος.

Εμείς το σκεφτήκαμε, το προτείνουμε και θα πετύχει.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΚΗΔΕΙΕΣ - ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ - ΣΤΕΦΑΝΙΑ - ΤΑΞΙΔΙΑ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΕΡΑΜΙΩΤΗ & ΥΙΟΥ

Ηρακλείου 28, Γαλάτσι

Τηλ. 210-2910582, 210-2131706, Κιν. 6977-416023

ΑΝΟΙΚΤΑ ΚΑΘ' ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γάμοι

• Ο **Φρατζέσκος Εμμανουήλ** του Ιωάννη παντρεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του Ειρήνη Κων. Μπάκουλη στην Αγ. Ειρήνη Γαλατσίου.
• Ο **Χρήστος Ράπτης** του Ιωάννου και της Ερινούλας (εγγονός του Αγγελινογιάννη) και η **Μαρία**, κόρη του εισαγγελέα Γιάννη Αγγελή (του Γληγοροέργη), παντρεύτηκαν στην Πάτρα.

Βαπτίσεις

• Ο **Κώστας Νικ. Ανδρής** και η **Δέσποινα Χωριανοπούλου** βάπτισαν το αγοράκι τους και το ονόμασαν Νίκο.
• Ο **Χρήστος Χωριανόπουλος** και η **Κατερίνα Νικ. Αλιμπέρτη**, βάπτισαν το γιο τους στην Ιερά Μονή Πεντέλης, στις 15 Απριλίου, και τον ονόμασαν Νίκο.

Θάνατοι

• Ο **Γεώργιος Δημ. Παυλόπουλος**, ταξίαρχος εν αποστρατεία της Ελληνικής Αστυνομίας, γιος της Αθηνάς Εμμ. Κορρέ, από την Κωμιακή, πέθανε στην Αθήνα σε ηλικία 79 ετών.

Μνημόσυνα

• Στις 12.5.2007 τελέστηκε στον Ιερό Ναό της Παναγίτσας Κυπριάδου το ετήσιο μνημόσυνο της **Βασιλικής Κων. Χωριανόπουλου**.
• Στις 3.6.2007 τελέστηκε το μνημόσυνο του **Κωνσταντίνου Δημ. Χατζόπουλου** στην Παναγίτσα.

Εις μνημόσυνον αιώνιον έσται δίκαιος

Επιμέλεια: **Παναγιώτης Λιανής**

Δημήτρης Κων. Αλιμπέρτης (1912-2007)

Αγαπημένο μου θείε Δημήτρη. Κοντεύουν κίολας σαράντα μέρες από τότε που έφυγες για το χωρίς γυρισμό ταξίδι σου, κλείνοντας έτσι τον κύκλο μιας μακριάς και δημιουργικής ζωής.

Ευτύχησες να κάνεις μια καλή οικογένεια, με παιδιά και εγγόνια, και να την δεις καλά αποκατεστημένη. Έφυγες από το χωριό σε μια ηλικία που οι πιο πολλοί άνθρωποι είναι απόμαχοι της ζωής. Εσύ όμως κατάφερες, δουλεύοντας σκληρά, να βοηθήσεις τα παιδιά σου και να αποκτήσεις και το κτηματάκι σου στον Κάλαμο, που το καλλιεργούσες με μεράκι και το καμάρωνες.

Ήταν γνωστό στους πάντες πόσο εργατικός άνθρωπος ήσουν. Όσο λίγοι. Αλλά πάνω απ' όλα, θείε, ήσουν έντιμος, ειλικρινής και ντόμπρος. Η υπόσχεσή σου ήταν συμβόλαιο και ο λόγος σου νόμος. Προσόντα που δυστυχώς δεν διαθέτουν πολλοί άνθρωποι.

Προσφορές

• Τα παιδιά της Βασιλικής και του Κωνσταντίνου Χωριανόπουλου, **Ιωάννης, Δημήτριος, Νικόλαος** και **Γεώργιος** στη μνήμη των γονιών τους προσφέρουν στο Σύλλογο Κορωνίδας το ποσό των 200 ευρώ, ως οικονομική ενίσχυση για τις ανάγκες έκδοσης της εφημερίδας.
• Ο **Γιάννης Μουστάκας** του Βασιλείου ενίσχυσε την εφημερίδα μας με το ποσό των 200 ευρώ, στη μνήμη των γονιών του.
• Ο **Βασίλειος Κρητικός** του Ευαγγέλου κατέθεσε 200 ευρώ για την εφημερίδα μας, στη μνήμη του αποβιώσαντος αδελφού του Κώστα.
• Η **Αννέτα Αλιμπέρτη** πρόσφερε στην εφημερίδα μας το ποσό των 200 ευρώ, στη μνήμη του συζύγου της του Αλιμπερτοδημήτρη.
• Οι **Κωμιακίτες Βοσκοί**, με παραδοσιακά βοσκίστικα πεσκέσια, αρσενικά τυριά και ξινότυρα, που αποτελούν για την υψηλή τους ποιότητα το βαρύ πυροβολικό της ναξιωτικής και ιδιαίτερα της ορεινής κτηνοτροφίας, έδωσαν το συμπατριωτικό τους "παρών" στις εκδηλώσεις του Συλλόγου στο Γαλάτσι και είναι γι' αυτό αξιέπαινοι. Ένα ένα ξεχωριστά, και όλους μαζί, το Δ.Σ. τους ευχαριστεί θερμά και προβάλλοντας την προσφορά τους ως παράδειγμα προς μίμηση, δημοσιεύει τα ονόματά τους: **Γιάννης** και **Γιώργος Μυλωνάς** (του Αλεξαντρονίκου), **Νίκος** και **Βαγγέλης Βιτζηλαίος** (του Τζαμπουναραοστελιανού), **Μανώλης Χωριανόπουλος** (Μποϊατζιδομανόλης) και **Βασίλης Φρατζέσκος** (του Κοτρωϊάννη), εις μνήμην των γονιών τους.

Ο Κωσταντής υπήρξε τεχνίτης, μάστορας της πέτρας και άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα του όπου δούλεψε. Από το νταμάρι του Φιλωθιού μέχρι το Ξεστράτισμα. Εκεί ήταν το βασίλειό του. Στο σταυροδρόμι που συναντώνται ο κωμιακίτης Ζάς και οι Βίγλες, έχοντας απέναντί τους το μεγαλοπρεπή και επιβλητικό Στριφωτό εγκρεμνό, ξεχώριζε το καλοδουλεμένο χτήμα του Κωσταντή με τους ομορφοχτισμένους μιτάτους και τις αποταές. Κατηφορίζοντας για τ' Αμπράμ, θα δούμε κι άλλα έργα του, όπως ένας μιτάτος στην Πλαθιά Πέτρα.

Το «πέτρινο» καλαίσθητο δημιούργημα των παιδιών του, του Γιάννη και της Σοφίας, φιλόξενο και αρχοντικό, όπου γαλήνιος απολάμβανε τα τελευταία καλοκαίρια του, μας θυμίζει κι αυτό ότι ο Αλιμπερτοκωσταντής θα ζει αιώνια στις καρδιές των παιδογγόνων του που ακολουθούν το δρόμο που εκείνος χάραξε: της εργατικότητας και της δημιουργίας.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Σταμάτης Εμμ. Βιτζηλαίος (του Μαρκομανόλη) 1917-2007

Ένας ακόμα Κωμιακίτης, προπολεμικός μετανάστης που ριζωσε στο Γαλάτσι, όπου ήρθε μόλις 11 ετών και καταξιώθηκε στην τοπική κοινωνία ως επιτυχημένος επιχειρηματίας, καλός οικογενειάρχης και έντιμος πολιτικός, εκλεγόμενος δημοτικός άρχοντας επί τρεις τετραετίες από το 1982.

Για την ακεραιότητα του χαρακτήρα και την ανιδιοτέλειά του, τον εκτιμούσαν οι πάντες, αφού τα πιστεύω του ήταν σαφώς οριοθετημένα και έφταναν μέχρις εκεί που το ζητούμενο ήταν το κοινό καλό και συμφέρον.

Αυτό το υπόδειγμα έδωσε με τη δραστήρια και πολύχρονη συμμετοχή του στο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Γαλατσίου στις δύσκολες εποχές που το Γαλάτσι μεταμορφωνόταν από χωριό σε σύγχρονη πόλη, με μπροστάρη το Δήμαρχο Βασίλη Παπαδινουσίου και μόνιμο αντιδήμαρχο τον αδελφό του Γιάννη Βιτζηλαίο.

Ήταν ο τρίτος της μεγάλης φαμελιάς του Μαρκομανόλη. Με την επίσημη αιώνιση του συζύγου του Δέσποινα καμαρώνουν από ψηλά τα παιδιά και τα εγγόνια τους, τα οποία συλλυπούμαστε θερμά.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της αττικής γης που τον σκεπάζει.

Αικατερίνη σύζ. Ιωάννη Φραγγουλόπουλου (Αγγελινοϊάνενα), 1928-2007

Ήσυχια όπως έζησε, έτσι αθόρυβα έφυγε, τον Ιούνιο, η Κατίνα του Λεβαϊανοέργη, η Αγγελινοϊάνενα, όπως τη γνώριζαν και την αποκαλούσαν στο χωριό.

Ευσεβής ορθόδοξη χριστιανή, με βαθιά πίστη στο Θεό, σμιλεμένη από τη θεϊκή δοκιμασία να στερηθεί το σύζυγό της στο δυστύχημα με τους δεκατρείς και να αναλάβει το διπλό ρόλο του γονιού, έζησε μια ζωή δύ-

σκολη, αλλά και δημιουργική. Μια ηρωίδα της βιοπάλης, που μεγάλωσε τα παιδιά της και σαν πατέρα και σαν μάνα και αξιώθηκε, ως ανταμοιβή του ηρωισμού της, να τα δει αποκαταστημένα και πετυχημένα.

Μνημονεύουμε μαζί της και τον αδικοχαμένο Γιάννη Φραγγουλόπουλο, τον Αγγελινοϊάννη, που υπήρξε ξεχωριστή προσωπικότητα στο χωριό μας και το υπηρέτησε ως πρόεδρος της κοινότητας με συνέπεια και αφοσίωση.

Ο Νίκος και η Ερινούλα, μαζί με τα παιδιά τους, βλέπουν πίσω από το πέπλο της λύπης την ολόφωτη παρουσία της μάνας που φεύγει με τα φτερά της ελπίδας για τον παράδεισο. Της ελπίδας που την όπλισε με τη δύναμη να παλαίψει τη ζωή. Της ίδιης ελπίδας για τη ζωή της αιωνίου αναστάσεως που επιφυλάσσεται σε όσους πραγματικά πιστεύουν και καρτερικά υπομένουν τις ανεξχνιάστες βουλές και δοκιμασίες του Υψίστου.

Ας είναι αιωνία και αξιομακάριστη η μνήμη της.

Ιωάννης Γεωργ. Χωριανόπουλος (Σκεπονιατογιάννης)

Γεννήθηκε στο Σκεπώνι και εκεί άφησε την τελευταία του πνοή. Στον τόπο που είδε το πρώτο φως, στο μυστηριακό τόπο του Σκεπονιού, εκεί έσβησε και η ζωή του σαν μια αναλαμπή μέσα στην αιωνιότητα.

Ο Ιαννάκης του Σκεπονιατοέργη, όπως τον ήξεραν και τον έλεγαν οι χωριανοί, υπήρξε πρότυπο οικογενειάρχη, συζύγου, πατέρα και πάππου.

Πράος, μειλίχιος, ευφυής, καλαμπουρτζής, καλοπάρεος και κου-

βαρντάς, όπως άλλωστε όλοι οι Σκεπονιατές. Στη Χίλια Βρύση, το σπίτι τους ήταν πάντοτε ανοιχτό και συναγωνίζονταν στη φιλοξενία το μαζωμό του αδερφού του, του αξιομνημόνευτου Σκεπονιατοστέφανου.

Η γυναίκα του, η κερά Μαρία, θυγατέρα του αείμνηστου Φραγγουλι-

δοβαίλη, στάθηκε δίπλα του σε όλες τις δυσκολίες της ζωής και με τον μόχθο και την αγάπη τους δημιούργησαν εκλεκτή οικογένεια.

Στο μικρό Κοιμητήριο του Αγίου Χαράλαμπους, στη Χίλια Βρύση, ένα ακόμα ακοίμητο καντήλι θα φέγγει για να θυμίζει τα λόγια του ποιητή: «Μια λάμψη είναι ο άνθρωπος, κι αν είδες, είδες».

Στην απρηγόρητη κερά Μαρία, στα παιδογγονα και σε όλους τους Σκεπονιατές ευχόμαστε να ζήσουν να τον θυμούνται.

Κώστας Κρητικός του Ευαγγέλου (του Μπαλαρινοβάγγελου)

Γεννήθηκε στην Κωμιακή το 1932 και απεβίωσε στην Αθήνα στις 4 Ιουνίου του 2007. Αγαπούσε το χωριό και το νοσταλγούσε. Αυτό το αποδείκνυε έμπρακτα με τις τακτικές επισκέψεις του στο Σύλλογο, τον οποίο πάντοτε στήριζε και θεωρούσε σαν τον ομφάλιο λώρο που μας συνδέει με τον τόπο μας.

Όταν πληροφορηθήκαμε ότι ο Κώστας του Μπαλαρινοβάγγελου εξεμέτρησε το ζέιν, ήρθε στη θύμησή μας η ευγενική και συμπαθής φυσιογνωμία του. Τον είδαμε, περιποιημένο και προσεγμένο πάντα στην εμφάνιση, με το κοστούμι και τη γραβάτα του είτε ως ψηφοφόρο είτε ως

μέλος της Εφορευτικής Επιτροπής και μέλος του Δ.Σ. να συμμετέχει στα δρώμενα του ιστορικού Σωματείου μας. Ο αείμνητος Κώστας, αν δεν είναι ο μοναδικός, πάντως είναι από τους λίγους Κωμιακίτες που δεν απουσίασε ποτέ από καμιά εκλογική διαδικασία στο Σύλλογο. Κι αυτό κάνει την απουσία του ακόμη πιο αισθητή.

Ήταν ο δεύτερος από τα τέσσερα παιδιά του Μπαλαρινοβάγγελου και το πατρικό του στο χωριό ήταν κάτω από του Εμπάζη, απέναντι στη γνωστή σκαμνιά. Μητέρα του ήταν η Κατίνα του Ζαχαρούλη (το γένος Κωνσταντίνου Νικολάκη).

Μνημονεύουμε μαζί και τους θείους του: το Νικόλα, το Στέλιο Κρητικό (με το πασώνγνωστο καφενείο), τη Ματζακονικόλενα και τη Ζωίτσα τη Λεβαϊανομιχάλενα από το σόι του πατέρα του. Επίσης τις θειάδες από το σόι της μάνας του: τη Ζαχαρούλα και τη Σοφία τη Θεοδώρομιχάλενα.

Στη σύζυγο, στις κόρες, στα εγγόνια και στα αδέρφια του Βασίλη, Κυριακή και Μαρία, απευθύνουμε τα θερμότερα των συλλυπητηρίων μας.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα της Αθήνας που τον σκεπάζει.

Κωνσταντίνος Χατζόπουλος του Δημητρίου (Ναυτοκωσταντής)

Γεννήθηκε στην Κωμιακή το 1924 και απεβίωσε πλήρης ημερών στο Γαλάτσι, απολαμβάνοντας τους κόπους μιας δύσκολης μα δημιουργικής ζωής και τη φροντίδα της γυναικάς και των παιδιών του, που τον λάτρευαν. Αγαπητός και συμπαθής ήταν και σε όλους όσοι τον γνώριζαν.

Παντρεμένος με την Κυριακή Λε-

Αφιέρωμα στους Κωμιακίτες συνταξιούχους

Η επιστροφή του Κωμιακίτη συνταξιούχου στο χωριό και οι επιπτώσεις της στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή του χωριού

Γράφει ο Παναγιώτης Ε. Λιανής

Η συνταξιοδότηση του Κωμιακίτη είναι πλέον συνώνυμη με την επιστροφή του στο χωριό. Στις μέρες μας, αυτό το φαινόμενο είναι τόσο συνηθισμένο, που δεν αποτελεί είδηση όπως πριν μερικές δεκαετίες. Τότε δηλαδή που ένας-ένας κάποιος πρωτοπόρος συνταξιούχος του μόχθου της Αθήνας, επαναπατρίζονταν και έδιναν στον τόπο που είχαν αφήσει τη ζωή που ο ίδιος ο τόπος τους είχε στερήσει.

Από την πρώτη στιγμή ρίχτηκαν με όρεξη και πάθος στη δουλειά. Έτσι εξάλλου ήταν μαθημένοι. Οι ίδιοι που είχαν αφήσει μεταναστεύοντας την αγάπη τους για τον τόπο, «εν γη ερήμω και αβάτω και ανύδρω», οι ίδιοι μεταμόρφωναν τα εγκαταλελειμμένα συνεπαρτά σε μικρούς παραδείσους. Από τα σώχωρα μέχρι τα ακρωτήρια, παντού έβαλαν τη σφραγίδα τους οι συνταξιούχοι. Άνοιξαν αγροτικούς δρόμους, έκαναν περι-

Η κερα-Μαρία, χήρα του Βασίλη Χωριανόπουλου (Πορδοβασίλη), με τα εγγόνια της στο ποτιστικό της Ανεβάλλουσας.

τοπόρους και να ακολουθήσουμε το παράδειγμά τους. Το αφιέρωμα αυτό, για να είναι άρτιο, χωρίς λάθη και παραλείψεις, πρέπει να ακολουθήσει ορισμένους κανόνες. Κατ' αρχήν θα πιάσουμε τις περιοχές του χωριού με αλφαβητική

Ανεβάλλουσα

Είναι ένας γόνιμος, ιδιαίτερα εύφορος, τόπος στα σώχωρα του χωριού, με την ομώνυμη πηγή να αναβλύζει ζωογόνο, δροσερό νερό, για τα ποτιστικά χαλιά και τους περαστικούς. Δεκάδες μικρές ιδιοκτησίες, αμπέλια και ποτιστικά έχουν κοινό σημείο αναφοράς τη στέρνα της Ανεβάουσας, η οποία τροφοδοτείται από την πηγή. Η στέρνα ανακαίνιστηκε το 1995 με τη συνδρομή των γειτόνων, στην πλειονότητά τους συνταξιούχων. Η παλιά στέρνα στεγανοποιήθηκε με μπετόν και οι παλιές απαντήρες με τους καλοέρους έγιναν βάνες, ενώ στους υδραύλακες (αούδες) ξετυλίχτηκαν πλαστικοί σωλήνες, ώστε να μη χάνεται ούτε σταγόνα νερό. Το έργο έφερε σε πέρας ο Αντρέας Αλιμπέρτης (του Μανουσοδημήτρη) με το συνεργείο του. Η διανομή του νερού γίνεται όπως γινόταν πάντα, με αμοιβαία συνεννόηση των δικαιούχων που τηρούσαν τη σειρά με ευλάβεια και παρά την εξελιξη βλέπει κανένας και σήμερα την αξία πάνω από την απαντήρα... για κάθε ενδεχόμενο.

Και εδώ οι συνταξιούχοι έδωσαν το δημιουργικό τους "παρών". Από τους πρώτους ήταν ο μακαρίτης ο Βασίλης Χωριανόπουλος, που διέθετε υψηλό επιπέδου γεωπονικές γνώσεις και τις εφαρμόζε με επιτυχία στην πράξη, ιδίως στα μπολιάσματα.

Η πηγή είναι ακριβώς κάτω από το πετρόκτιστο κτίσμα που κοσμεί και χαρακτηρίζει την περιοχή ανάμεσα σε πλούσια ποικιλία οπωροφόρων, αμπελιού και πανέμορφες τριανταφυλλίες. Πιο κάτω θα συναντήσουμε τα ποτιστικά της Κούλας και της Στέλλας του Μάρκου. Εδώ δίνουν το "παρών" η Κούλα ο Βασίλης και ο Γιάννης του Μάρκου.

Ακολουθώντας την πορεία του νερού, θα σταθούμε στα καλοδομημένα και καρπερά καταπράσινα χαλιά του Βασίλη Πρεβενιού (Στρογγυλοβασίλη) και πιο κάτω θα φτάσουμε στα περιποιημένα με τέχνη και μεράκι ποτιστικά του Γιάννη Λεβογιάννη (του Λεβαϊανού) και της Σοφίας (του Τρυφερού).

Ακολουθώντας τη βόρεια έξοδο της στέρας, θα συναντήσουμε άλλους δύο παλινοσθέντες συνταξιούχους, που δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους για να διατηρείται ζωντανός ο τόπος. Είναι ο Δημήτρης Πρεβενιός (Χαμπομήτσος) και ο Μάρκος Χωριανόπουλος (Ροομάκος).

Αναφερόμαστε πάντα στους συ-

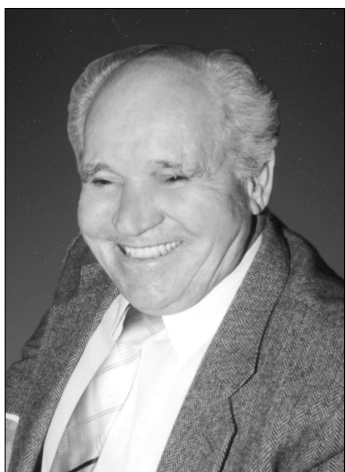
Ο αείμνηστος Βασίλης Χωριανόπουλος (Πορδοβασίλης), πρωτοπόρος της επιστροφής των συνταξιούχων, στην πηγή της Ανεβάλλουσας.

φράξεις, έκοψαν κυλίσματα, έχτισαν πεζούλες, ανακαίνισαν παλιές στέρνες, καλλιέργησαν ποτιστικά, φύτεψαν αμπέλια, έβαλαν ελιές, καταπιάστηκαν με τη μελισσοκομία, απόκτησαν κριβίτσικα και ξαναχρησιμοποίησαν το πιο σίγουρο μεταφορικό μέσο, τους γαδάρους. Οι λεγόμενοι απόμαχοι της ζωής, αποδείχτηκαν μαχητικότεροι και άνοιξαν το δρόμο στους νεότερους.

Αξίζει λοιπόν να αποδώσουμε τον πρόποντα έπαινο στους πρω-

σειρά και σε κάθε περιοχή θα αναφέρουμε τους συνταξιούχους. Ας αρχίσουμε λοιπόν από το Άλφα και πρώτα απ' όλα να κάνουμε έκκληση στους αναγνώστες μας να συνδράμουν αυτή την προσπάθεια με πληροφορίες, φωτογραφίες, περιγραφές και υποδείξεις. Όλοι μαζί θα γράψουμε αυτό το σπουδαίο κεφάλαιο της ιστορίας του χωριού μας που λέγεται: «Κωμιακίτες συνταξιούχοι που επιστρέφουν στις ρίζες και δημιουργούν».

← βογιάννη (της Μαυρομαρίας και του Λεβαϊανονικόλα), κατάφεραν να αναδείξουν μια άριστη οικογένεια,

Υπήρξε άνθρωπος πράος, γλυκο-

μίλητος, πάντα με ένα καλό λόγο στα χείλη. Η μετριοφροσύνη του έκραβε ωστόσο με επιμέλεια, πίσω από την ευγενική μορφή, τον δοκιμασμένο πολεμιστή, που σύμφωνα με μαρτυρίες χωριανών συμπολεμιστών του, πρώτος πήγαινε στη μάχη και έφευγε τελευταίος. Ήταν ναρκωλιευτής και υπηρέτησε την πατρίδα κατά τη διάρκεια του αδελφοκτόνου εμφύλιου σπαραγμού. Με φιλοτιμία και θάρρος, όπως και στην καθημερινή βιοπάλη.

Ήταν ο τέταρτος από τα 12 παιδιά του έρο Ναύτη (Δημήτρης Χατζόπουλος) και της αείμνηστης Αννούσας.

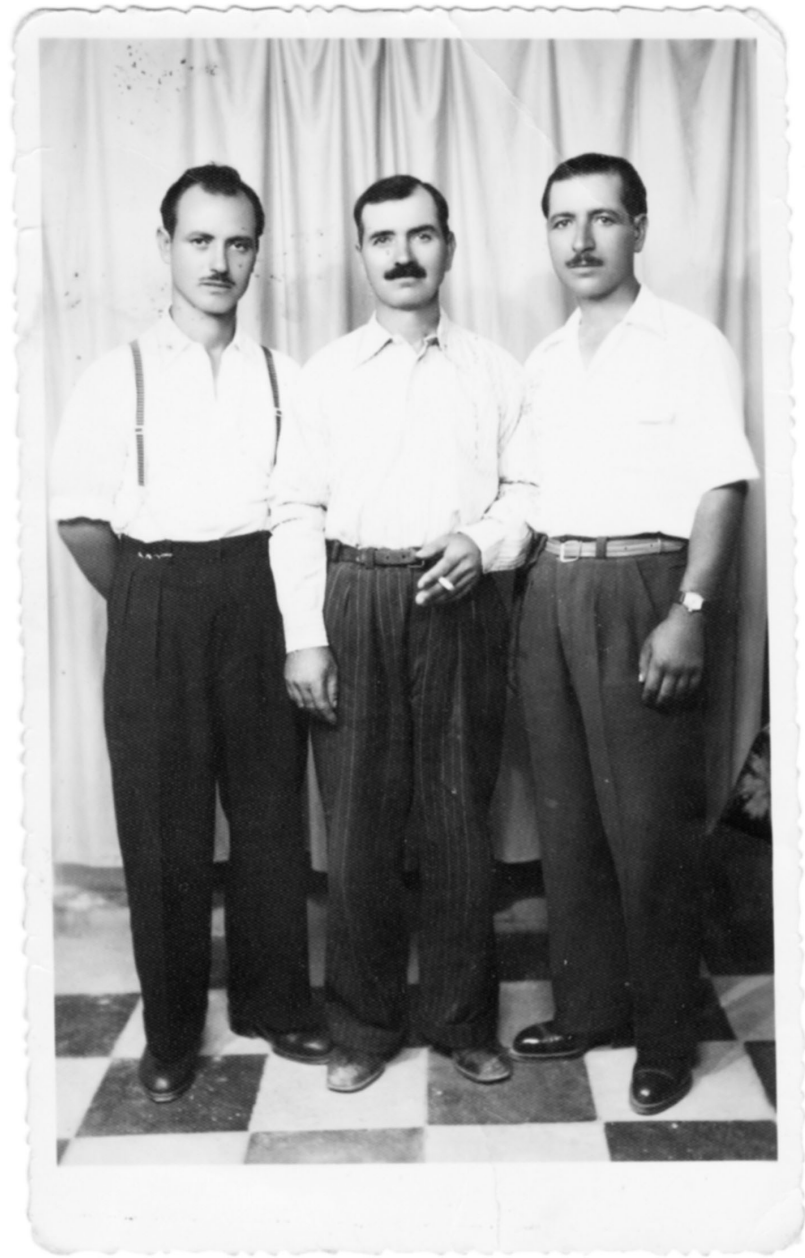
Στην απαρηγόρητη και δοκιμαζόμενη κερά Κούλα και στα παιδιά του Δημήτρη, Μαρία, Άννα και Νίκο απευθυνόμαστε τα θερμότερα των συλλυπητηρίων μας.

Αιώνια του η μνήμη.

παλιές φωτογραφίες

Η γιαγιά η Στελιανίτσα, χήρα του Βασίλη του Έρο Μάρκου, στο δώμα του Έρου Ιάκωβ με τη ειτόνισσά της τη Ραφτομανώλενα.

Τα τρία κοπέλια του Βασίλη του Έρο Μάρκου και της γιαγιάς Στελιανίτσας. Από αριστερά ο Στέφανος, ο Μαρκάκης και ο Μανόλης Βιτζηλαίος.

νταξιούχους που γύρισαν και μένουν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου μόνιμα στο χωριό. Το επαναλαμβάνω και το τονίζω για να μην δημιουργηθούν παράπονα που τα συνηθίζουν οι χωριανοί: Δεν γράφουμε... κτηματολόγιο, ιδιοκτήτες και ιδιοκτησίες, αλλά μια τιμητική αναφορά σε αυτούς που επέστρε-

ψαν στις ρίζες και τις ξαναδούλεψαν.

Το αφιέρωμα της «Κορωνίδας», που εγκαινιάζουμε σε αυτό το φύλλο, μπορεί και πρέπει να έχει συνέχεια και γι' αυτό η συμμετοχή και συνδρομή των αναγνωστών είναι απολύτως αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση.

Ο Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου χτυπά την πόρτα του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και απαιτεί οικονομική ενίσχυση για να πετύχει τους μεγάλους του στόχους

Η επιστολή, που ταυτόχρονα είναι ένας εφ' όλης της ύλης απολογισμός της δράσης του Συλλόγου, έχει ως εξής:

Ο Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου, που εδρεύει στο Γαλάτσι, ιδρύθηκε το 1911 και από τότε ως σήμερα λειτουργεί αδιάκοπα έχοντας πλούσια παρουσία και δράση στο Γαλάτσι και στη Νάξο.

Διαθέτει στο Γαλάτσι ιδιόκτητη στέγη, στην οδό Ανταίου 47, η οποία λειτουργεί καθημερινά και στην οποία διοργανώνουμε πλήθος εκδηλώσεων. Στη Λέσχη του Συλλόγου λειτουργεί παραδοσιακό καφενείο, μόνιμη λαογραφική έκθεση παραδοσιακών αντικειμένων από το χωριό μας την Κωμιακή (Κορωνίδα) Νάξου, έχουμε πλούσια βιβλιοθήκη και πινακοθήκη και βέβαια το σημαντικό αρχείο από την 100χρονη περίπου λειτουργία και δράση του Συλλόγου.

Ο Σύλλογός μας εκδίδει από το 1972 μέχρι σήμερα τη μηνιαία αρχικά, διμηνιαία τώρα, εφημερίδα «Κορωνίδα Νάξου», που είναι η αρχαιότερη σήμερα εφημερίδα της Νάξου.

Στο ενεργητικό του επίσης έχει εκδόσεις βιβλίων, εντύπων, C.D. με παραδοσιακή μουσική. Το πολυμελές χορευτικό συγκρότημα παραδοσιακών χορών του Συλλόγου μας έχει επίσης πολυετή παρουσία στο Γαλάτσι, την Αθήνα, πολλές πόλεις της Ελλάδας και τη Νάξο.

Ο Σύλλογός μας διοργανώνει πλήθος εκδηλώσεων στο Γαλάτσι και τη Νάξο. Η συμμετοχή του στις φετινές αποκριάτικες εκδηλώσεις του Δήμου Γαλατσίου ήταν εντυπωσιακή, ενώ κάθε καλοκαίρι διοργανώνει στο χωριό μας τοπικό φεστιβάλ με τη συμμετοχή των νέων του χωριού και σε συνεργασία με το τοπικό συμβούλιο και τους άλλους

φορείς. Για το φετινό καλοκαίρι σχεδιάζουμε να διοργανώσουμε στο χωριό μας ημερίδα με θέμα την ιστορία του χωριού, με ομιλητές συγχωριανούς μας επιστήμονες, εκδηλώσεις με παραδοσιακά παιχνίδια, επισκέψεις σε μνημεία και εξοχές, ξεναγήσεις, διάφορες εκθέσεις και βέβαια το καθιερωμένο παραδοσιακό πανηγύρι. Παράλληλα εργαζόμαστε για την προετοιμασία της διοργάνωσης στο χωριό μας τον επόμενο χρόνο του Δ' Πανελληνίου Συνεδρίου «Η Νάξος διά μέσου των αιώνων», το οποίο θα φιλοξενήσει 100 και πλέον επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό, οι οποίοι θα προβούν σε επιστημονικές ανακοινώσεις σχετικές με την ιστορία και τον πανάρχαιο λαϊκό πολιτισμό, αλλά και το μοναδικό φυσικό περιβάλλον της Νάξου. Εμπνευστής και υπεύθυνος αυτής της διοργάνωσης είναι ο καθηγητής φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Ιωάννης Κ. Προμπονάς.

Έχουμε επίσης θέσει ως βασικό και υψηλό στόχο μας τη δημιουργία στο χωριό μας Λαογραφικού Μουσείου, έργου μεγαλόπνοου, αλλά αναγκαίου, καθότι το χωριό μας διαθέτει πολλά μνημεία, έχει μεγάλη ιστορία και πλούσιο λαϊκό πολιτισμό, τα εργαλεία και δημιουργήματα του οποίου καθημερινά χάνονται, επειδή λείπει από το χωριό ένας χώρος για την έκθεση και συντήρησή τους. Επιδίωξή μας είναι να αναπαλαιώσουμε μια παλαιά κατοικία του χωριού, στην οποία να αναβιώσουμε ένα γνήσιο παραδοσιακό σπίτι.

Για την κάλυψη των δαπανών όλων αυτών των δραστηριοτήτων στηριζόμαστε στην οικονομική βοήθεια των με-

λών και των φίλων του Συλλόγου μας και των συμπατριωτών μας επιχειρηματιών. Όμως για την υλοποίηση των προσεχών στόχων μας, και ιδιαίτερα για τη στήριξη της μεγάλης διοργάνωσης του Δ' Πανναξιακού Συνεδρίου «Η Νάξος διά μέσου των αιώνων», αλλά και για την υλοποίηση του ονείρου μας για την ίδρυση Λαογραφικού Μουσείου, οι δικές μας οικονομικές δυνατότητες δεν επαρκούν.

Για το λόγο αυτό απευθυνόμαστε και σε σας και ζητούμε να ενταχθούμε στον προγραμματισμό σας για να επιχορηγηθούμε με ένα σημαντικό ποσό, με το οποίο θα συμβάλλετε στην υλοποίηση του προγράμματός μας.

Πρέπει να σας επισημάνουμε ότι ανήκουμε σ' εκείνους τους πολιτιστικούς συλλόγους που δεν έχουν τύχει ουσιαστικής στήριξης των προσπαθειών τους από την Πολιτεία. Οι επιχορηγήσεις που έχουμε πάρει στο παρελθόν είναι ελάχιστες σε σχέση με την παρουσία και δράση μας επί έναν αιώνα περίπου.

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση των δύο βασικών μας στόχων στη διετία 2007 και 2008 (Δ' Πανναξιακό Συνέδριο και Λαογραφικό Μουσείο), ανέρχεται στο ποσό των 50.000 ευρώ. Αισιοδοξούμε ότι, με τη δική σας ουσιαστική συμβολή και τις δικές μας προσπάθειες, θα μπορέσουμε να υλοποιήσουμε αυτούς τους στόχους, που θα συμβάλουν τα μέγιστα στην τουριστική προβολή του χωριού μας και συνεπώς στην ανάπτυξή του, **που την έχει ανάγκη, γιατί είναι χωριό ορεινό, μακριά από την τουριστική περιοχή της Νάξου.**

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Κορωνίδας εγκυβρίζει τον Δήμαρχο και το Δ.Σ. του Δήμου Δρυμαλίας

Προς τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Δρυμαλίας

Εκφράζουμε την έντονη διαμαρτυρία μας για την μεταφορά από τον Δήμο Δρυμαλίας των λυμάτων βιολογικού καθαρισμού οικισμού Απόλλωνα στον οικισμό Κορωνίδας, γεγονός που δημιουργεί σοβαρούς κινδύνους για το περιβάλλον και την υγεία των κατοίκων του χωριού μας, δεδομένου ότι:

Η μεταφορά των λυμάτων έγινε στον πρώην σκουπιδότοπο του χωριού (ακατάλληλος χώρος και για αυτόν τον σκοπό), που βρίσκεται στον λόφο ακριβώς πάνω από τον οικισμό και κοντά στη δεξαμενή ύδρευσης. Άλλωστε, όπως γνωρίζετε, τα νερά από την ευρύτερη περιοχή οδηγούνται και στο φράγμα Φανερωμένης, που αφορά όλο το νησί.

Δεν ελήφθη από τον Δήμο κανένα μέτρο προστασίας για να περιοριστούν οι επιπτώσεις. Απλώς, πάνω από τα σκουπίδια αδειάσατε τόνους λυματολάσπης. Ακόμα και το αυτοσχέδιο μέσον μεταφοράς των λυμάτων (βυτίο πάνω σε φορτηγό αυτοκίνητο) ήταν επικίνδυνο.

Δεν υπήρξε καμία ενημέρωση, ούτε γνωστοποίηση σχετικών αποφάσεων. Η μεταφορά των λυμάτων έγινε αντιληπτή από την έντονη δυσοσμία και τα κουνούπια, που για πρώτη φορά εμφανίστηκαν στο χωριό μας.

Δυστυχώς, είναι βέβαιο ότι θα επακολουθήσει μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα και του δικτύου ύδρευσης, το οποίο είναι ανοικτό λόγω εργασιών αντικατάστασης

σωληνώσεων και επισκευών στη δεξαμενή.

Είναι βέβαιο, επίσης, ότι τα λύματα αυτά με την πρώτη βροχή ή λόγω υπερχειλίσσης, θα πνίξουν το χωριό μας και τελικά θα καταλήξουν με φυσική ροή εκεί απ' όπου μεταφέρθηκαν, καταστρέφοντας και την ευρύτερη περιοχή.

Είναι περιττό να τονίσουμε τη δυσαρέσκεια που προκάλεσε το ότι ο Δήμος αγνόησε παντελώς τους Δημότες του και δεν υπήρξε καμία ενημέρωση, παρά μόνο όταν βγήκε στην επιφάνεια το πρόβλημα.

Σας καλούμε να παύσετε οριστικά την μεταφορά των λυμάτων και να ενεργήσετε ότι απαιτείται για την αποκατάσταση του τοπίου και τον περιορισμό των ζημιών που προκάλεσαν και θα προκαλέσουν οι ενέργειές σας, άλλως μας υποχρεώνετε να επιδιώξουμε την προστασία της Δικαιοσύνης.

Αιτούμεθα επίσης επικυρωμένα αντίγραφα των σχετικών αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου και των εγκρίσεων που ορίζει ο Νόμος για τις ενέργειες αυτές.

Τέλος σας δηλώνουμε, ότι θα προβούμε σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την προστασία του χωριού μας και της υγείας των κατοίκων του.

Το παρόν θα κοινοποιηθεί στην Νομαρχία Κυκλάδων, το Επαρχείο Νάξου, τις αρμόδιες Υγειονομικές και Περιβαλλοντικές Αρχές και Υπηρεσίες, καθώς και στα τοπικά και πανελλαδικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Γαλάτσι, 21/6/2007

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Το δυστύχημα στον Λούσιο ποταμό Η ομοιότητά του με την τραγωδία του 1958 στην Κωμιακή και το ανεξόφλητο χρέος των Κωμιακτών 50 σχεδόν χρόνια μετά

Γράφει ο Κώστας Σιδερίης
Πρόεδρος Εφετών Διοκ. Δικαστηρίων

Το δυστύχημα που έγινε πρόσφατα στο Λούσιο ποταμό έδωσε αφορμή να θυμηθούμε οι παλαιότεροι την τραγωδία της 4ης Σεπτεμβρίου 1958 στην Κωμιακή.

Την αποφράδα εκείνη ημέρα, στο γεφύρι της Κουκουμαύλας, δεκατρείς εργάτες που εργαζόνταν στο δρόμο Κωμιακής-Απόλλωνα έχασαν τη ζωή τους. Αρχισε ένα ύπουλο πρωτοβρόχι και στις πρώτες σταγόνες της βροχής οι εργάτες κατέφυγαν κάτω από το γεφύρι αυτό, επειδή ο εργολάβος του έργου δεν είχε φροντίσει για την κατασκευή στεγάστρου, όπως επιβαλλόταν από τη σύμβαση του δημόσιου έργου, την εργατική νομοθεσία και εν τέλει από τον ανθρωπισμό. Λέμε για ύπουλο πρωτοβρόχι, γιατί, σε χρόνο ελάχιστων (μονοψήφιου αριθμού) λεπτών της ώρας, το πρωτοβρόχι αυτό εξελίχθηκε σε τοπικό κατακλυσμό. Το κακό έγινε σε συνθήκες ανάλογες με αυτές του Λούσιου ποταμού. Ο υπό κατασκευή αμαξωτός δρόμος διασταύρωνε το ρέμα του χειμάρρου της Κουκουμαύλας και σε προηγούμενο γεφύρι υψομετρικά πιο πάνω (στο γεφύρι του Αϊ-Γιώργη). Ο εργολάβος είχε πετάξει εκεί τα προϊόντα των εκσκαφών του δρόμου μέσα στο ρέμα κατάντι του γεφυριού. Σχηματίστηκε έτσι από τα μπάζα αυτά μια τεχνητή λίμνη, η οποία έσπασε απότομα από την πίεση του λιμνασμένου νερού και τεράστιος όγκος λασπόνερων κατηφόρισε αστραπιαία με μεγάλη ορμή, συμπαρασύροντας τους δεκατρείς που ήταν στο παρακάτω γεφύρι, της Κουκουμαύλας. Με την προσομοίωση του δυστυχήματος του Λούσιου ποταμού, που είδαμε στην τηλεόραση, αποδίδεται σχεδόν ακριβώς και η εικόνα του

Η Γέφυρα της Κουκουμαύλας γεμάτη κόσμο στα θαρρανοίξια του ναού των Αγίων Αποστόλων (Ιούνιος 2003).

δυστυχήματος της Κουκουμαύλας.

Το σημείωμά μου αυτό όμως δεν έχει ως σκοπό να θυμίσει απλώς το τραγικό κωμιακτικό συμβάν. Γράφτηκε κυρίως για να αφυπνίσει, όσο μπορεί ένα τέτοιο κείμενο, τις συνειδήσεις και να διεγείρει την όποια ευαισθησία της κωμιακτικής κοινωνίας, ιδίως δε των κάθε λογής και βαθμού εκπροσώπων της, καθώς και για να υπομνήσει έτσι το καθήκον όλων μας να διατηρούμε στη μνήμη μας γεγονότα που σημαδεύουν την κοινωνική ζωή του τόπου μας. Το δυστύχημα αυτό ήταν ίσως το σημαντικότερο θλιβερό κοινωνικό γεγονός της Κωμιακής, για εκατοντάδες χρόνια. Τουλάχιστον εγώ δεν έχω υπόψη μου αφήγηση παλαιότερων, ούτε γραπτό κείμενο για άλλη τέτοια προηγούμενη τραγωδία. Ανάλογη βεβαιώς ήταν και η απώλεια των οκτώ (8) νέων Κωμιακτών κατά την περίοδο της ιταλογερμανικής κατοχής και σωστά (για λόγους εθνικοαντιστασιακού) μερίμνησαν οι εκπρόσωποι αυτοί, ώστε υπάρχει το οικείο μνημείο στο χωριό.

Αν αληθεύει το γεγονός ότι το εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων κτίστηκε με πρωτοβουλία του Συλλόγου Κορω-

νίδας και με συνδρομές κυρίως των οικογενειών των θυμάτων στη μνήμη των δεκατριών, σε παρακείμενο κτήριο – που παραχώρησαν για το σκοπό αυτόν συγγενείς ενός από τα θύματα, του Απόστολου Ρουφάνη – βέβαια είναι ότι παρατηρείται μέχρι σήμερα ένα ελλείμμα στο όλο

εγχείρημα. Δεν υπάρχει ένα πρόσθετο κατασκευαστικό, δομικό ή καλλιτεχνικό στοιχείο (π.χ. ένα μνημείο στον προαύλιο χώρο ή έστω μια εγχάρακτη πλάκα κάπου εκεί) που να συνδέει το σκοπό της ανέγερσης της εκκλησίας με το τραγικό γεγονός. Όπως κατ' επανάληψη έχω εκφράσει δημοσίως προφορικά, για την κοινωνία του χωριού μας (η οποία μάλιστα ήταν και είναι εργατομάνα από τις λίγες) δεν είναι καθόλου τιμητικό, πενήντα σχεδόν χρόνια μετά την τραγική απώλεια τόσων δικών μας εργατών, να μην υπάρχει ένα μνημειακό στοιχείο εκεί, τοποθετημένο από Κωμιακίτες, έτσι ώστε τιμάται η μνήμη των αδικωμένων εργατών και να πληροφορούνται σχετικά οι νεότεροι, καθώς και οι επισκέπτες ή οι διερχόμενοι. Σημειώτεον ότι εδώ και χρόνια έχει τοποθετηθεί σε πεζούλι δίπλα στο γεφύρι μια μαρμαρίνη πλάκα (φήμες λένε ότι την έβαλε Σκαδιώτης), η οποία όμως έχει λάθη στη χρονολογία και σε ονόματα, αλλά δυστυχώς, παρά ταύτα, ουδέν απλό μέλος της κωμιακτικής κοινωνίας ή εκπρόσωπός της έχει μεριμνήσει, ως τώρα, για αντικατάστασή της διόρθωσή της.